CUMARTESİ
7 MAYIS 1932
7 nci sene, No. 2239
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Rusya'nın rejimini değil, onun metodlarını almalıyız..

Yeni Rusya; halkı ısındırmak ve tesbit ettiği hedeflere götürmek tılsımını keşfetmiştir..

ODESA, 28 (Başmuharririmizden) — Yanlış yolun neresinden dönülse kârdır: Asırlarca tecrübeden sonra anladık ki, Moskof düşmanlığı Türkiyeye yalnız zarar vermiştir.

Tarihî bir hakikat olarak şunu da itiraf etmeli ki, Türk — Rus husumetinde belli başlı âmil yalnız Çarların hırs ve istilâ politikası değildir. Bunda saltanat idaresinin ihmal, cehalet ve azametinin de tesiri oldu. Tarihî ve siyasî hatalarımızın en büyüğü; Rusyayı olduğu gibi tanımamaktır. Bu hatada asırlarca ısrarın cezasını çektik, durduk. Halbuki bu iki millet için mukadder olan şey sevişmektir, anlaşmaktır. Sultan ve Çarların inat ve ısrarı, tarihî mukadderatın seyrini bir müddet için değiştirdi. Şimdi bu kadar ıztırap ve tecrübeden sonra hakikat yoluna giriyoruz. Artık, Rus — Türk dostluğu bir emrivâkidir, müsbettir. Acaba bu yeni vaziyette Rus yayı tanımak yolunda hususî bir faaliyet sarfedecek miyiz?

* * *

İsmet Paşanın Rusya seyahati; bu dostluğun yeni tezahürlerine yeni vesileler hazırladı. Paşayı karşılamağa gelen Rus torpitosunda atılan top sesleri; komşu milletin selâm ve muhabbetinin ifadesinden başka bir şey değildi. Karadeniz, bundan böyle Türk ve Rus donanmalarının deniz harplerine bir sahne değil, Türk — Rus milletini biribirine daha ziyade yaklaştıracak bir vasıta olacak... Türk Başvekili ile Ukrayna cümhuriyetinin mümessili arasında söylenen nutuklar da bu noktaya işaret edilirken, etrafta doğurduğu heyecan ve takdirleri görmek lâzımdı!

* * *

Odesa şehri, Çarlık zamanında çok canlı bir faaliyet merkezi idi. Bugünkü Odesada eski canlılık ve kalabalık yoktur. Sanki derin bir sükût ve hüzün; bu şehrin simasını soldurmuş, hiç gülmüyor!. Odesa'nın sukutunu mucip olan sebep malûmdur: Umumî harpten evvel, Odesa Besarabya'nın en mühim bir iskelesi idi. Bütün ihracat oradan olurdu. Halbuki şimdi Besarabya, Romanya'nın işgali altında.. Bu yüzden şehir, sukut ve tedenni halinde...

İhtilâl Rusyası; Odesayı pek fena bir vaziyette buldu. Son zamanlarda başlayan cüz'î ve nisbî faaliyet, yeni Rusyanın eseridir. Fakat bu faaliyet; ona eski canlılığı verecek bir dereceyi bulacağına ihtimal verilemez. Bununla beraber Odesada bulunan mühim fabrikaların, müesseselerin sayısı da az değildir.

* * *

Odesa'da büyük bir kütüphaneyi ziyaret ettik. Bu kütüphanede yedi sekiz yüz bin cilt kitap var. Müessesenin idaresi, intizamı çok yolunda.. Herkes burada istediği mevzua dair istediği kitabı kolaylıkla bulabiliyor. İhtilâl Rusyası, kültüre, halkın terbiyesine, güzel san'atlara verilecek tahsisatı hiç kıskanmıyor, esirgemiyor. Fakat bu kâfi değil.. Dünyanın en mükemmel kütüphanesini vücude getirmek mümkündür. Bu, nihayet bir bütçe meselesidir. Her hangi bir suretle lâzım olan parayı bulmak meselesidir. Asıl mühim iş ondan sonra geliyor: Açtığımız bu müsiniz?.. İşte Yeni Rusya, bunun tılsımını bulmuş.. Halkı irfan ve terbiye müesseselerine ısındırmış.. Odesa kütüphanesi bir arı kovanı gibi işliyor. Tıpkı gazinolara, tiyatrolara, bakkaliye mağazalarına üşüşür gibi; halk kütüphanelere tehacüm halinde giriyor ve çıkıyor.

Okuma salonlarında daima büyük bir kalabalığa rast gelirsiniz. Gördüğümüz kalabalığın içinde erkekler, kadınlar, ihtiyarlar, bilhassa tahsil hayatında bulunan genç kızlar ve çocuklar vardı. Halkı bu müessese lere alıştıran ve celbeden me todlar, esrarengiz değildir. Ha yattan alınmış, amelî tecrübelere müstenit usullerdir. Rusyanın rejimini değil, onun metodlarını almalıyız.

* * *

Buranın halkı, umumiyetle melûl, mahzun bir haldedir. Çehrelerde tebessüm alâmetleri pek az görülür. En çok neş'eli mahlûklar; çocuklardır. Penbe yanaklı, canlı ve güler yüzlü çocukların neş'elerine hudut yoktur. Onlar ne mayizi tanırlar, ne halin hususiyetlerini anlarlar. Bugünkü vaziyetler ve şartlar, onlar için normaldir. İş bulan, çalışan kadın ve kızlar da neş'elidirler. Slâv güzelliğini temsil eden genç kadın ve kızların tebessümleri, muhitlerine neş'e dağıtıyor. Gezdiğimiz Linolyum fabrikasının bir kısmında duvar kâğıdı da imal ediyorlar. Bu kısımda çalışan amelenin, hemen hepsi kız lardan ve genç kadınlardan ibaretti. En ciddî ve zor işleri bile, civar kızlarının ne derin bir neş'e ve sarî tebessümlerle gördüklerini seyretmekte yüksek bir zevk vardır.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

İzmir muhteliti 3 - 1 mağlûp oldu

Moskova istasyonunda halkın alkışlarına mukabele

Türk heyeti avdet etmek üzere Leningrat'tan Moskova'ya döndü

Başvekil Leningrat'taki Lenin akademisi mesaisine iştirak etmek üzere Türk mütehassısları göndermeğe çalışacağını söyledi

Bir çok müesseseler gezildi

MOSKOVA, 6. A. A.— İsmet Paşa, Tevfik Rüştü Beyefendi ve kendilerine refakat eden Türk misafirleri bu sabah Leningrad'dan Moskovaya gelmişler, istasyonda M. Litvinof, M. Krestinski, M. Karahan, M. Sotomoniako, Hariciye Komserliği ve Türkiye Sefareti yüksek memurları tarafından karşılanmış ve selâmlanmışlardır.

LENİNGRAT, 6. A. A. — 5 Mayis sabahı bir takım Türk mutahassıslarile birçok Türk gazetecilerinden müteşekkli bir grup Karasnaia Zaria imalâthanesini ziyaret etmişler ve telefon aletlerinin imali hakkında malûmat almışlardır.

Orada kendilerine telefon merkezi cihazlarından biri hediye edilmiştir.

İsmet Paşa Hazretleri başta olmak üzere Türk misafirleri ekserisi Lenin ziraat akademisini ziyaret eylemişlerdir. Akademiyi ziyaret, Sovyet-Türk dostluğunu bir kere daha isbat etmiştir.

Akademi âzasından M. Vavilov'un Leninin teşebbüsü ile vücuda getirilmiş olan akademinin teşkilâtı ve tarihçesini çizen nutkunu müteakip misafirler, Sovyet Rusya ile Türkiyenin ve sair memleketlerin nebatî zümrelerini teşhir eden sergiyi gezmişlerdir.

M. Vavilov, âkademinin muhtelif şubelerinin faaliyeti hakkında etraflı izahat vermiştir. İsmet Paşa Hazretleri bilâ istisna bütün nebatları tetkik etmiş, bunlar hakkında izahat almıştır.

Misafirler, bilhassa Rusya haricinden getirilmiş olan nebatların ziraa tine ait tecrübelere karşı büyük bir alâka izhar etmişlerdir.

Enstitüyü ziyaretten avdet...

Başvekil İsmet Paşa Hazretleri, M. Vavilov'a Türkiyeye avdet eder etmez Lenin akademisi mesaisine iştirak etmek üzre Türk mutahassısları göndermeğe çalışacağını beyan etmiştir.

Akademinin ziyaretinden sonra Türk misafirler şerefine Astoria otelinde bir öğle ziyafeti verilmiştir.

Bu ziyafette M. Vavilov ile mesai arkadaşları hazır bulunmuştur.

Öğleden sonra misafirler, gayet kuvvetli türbinler imal eden Elektrosila fabrikasını gezmişlerdir.

Müteakiben İsmet Paşa Hazretleri ile arkadaşları Letskoe Selo'ya gitmişler ve orada eski çarlara ait olan ve bugün müze haline getirilmiş bulunan sarayları gezmişlerdir. Bundan sonra Lomonosov porselen fabrikasını, mahalli müzeyi gezmişlerdir.

Müzede kendilerine bir takım hediyeler verilmiştir.

Gece Leningrat Sovyet heyeti tarafından İsmet Paşa Hazretlerile arkadaşları şerefine bir ziyafet verilmiş ve bu ziyafette müşarünileyh hazretleri ile Leningrat Sovyet heyeti reisi M. Kadatzi nutuklar söylemişlerdir.

Fransız Reisicümhuru bir suikasta uğradı

Reisicümhurun yaraları ağırdır ve derhal hastaneye kaldırılmıştır

Suikastçı Gouguloff isminde bir beyaz Rustur..

PARİS, 6. A. A.— Sabık muharibler tarafından tertip edilen kitap sergisini ziyaret ettiği esnada Gouguloff isminde bir Rus saat 15,30 da M. Doumerin yanına giderek kendisine çok yakından 5 el rovelver kurşunu atmıştır. Bu kurşunlar dördü M. Doumerin başına isabet etmiştir. M Doumer derhal yıkılıp yere düşmüştür. Katil bir el silâh daha atmış ve çıkan kurşun M. Claude Farrere'i bileğinden yaralamıştır. Sergide hazır bulunanlar arasında tarif edilemiyecek bir telaş ve şaşkınlık hâsıl olmuştur. Katil bu vaziyetten istifade ederek serginin kapısına doğru kaçmağa başlamıştır. Fakat emniyeti umumiye müdürü M. Guichard tarafından hemen tevkif edilmiştir. M. Guichar katilin silâhını elinden almış ve kendisini polislere teslim etmiştir.

M. Doumer vakit geçirilmeksizin

(Devamı 5 inci sahifede)

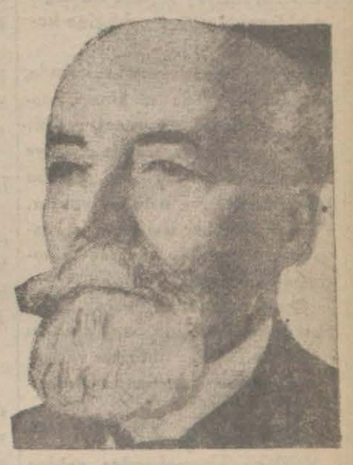

Ağır surette yaralı olarak hastaneye kaldırılan Fransız reisicümhuru M. Doumer

Saracoğlu Şükrü Bey

Müzakerata devam için bugün Parise gidiyor

Pariste hamillerle eski borçlar meselesini müzakereye memur Saraçoğlu Şükrü Bey bugün Parise hareket edecektir. Saraçoğlu Şükrü Beyin Parise bu defa müvasalatında tekrar başlayacak olan müzakeratın bir itilâfla neticeleneceği tahmin edilmektedir. Esasen şimdiye kadar cereyan eden müzakerat esaslı noktalarda anlaşma hâsıl olmuştur.

Saraçoğlu Şükrü B. yeni talimatı hmail bulunmaktadır.

Kahire'de bir Suikast daha!

Başvekilin bulunduğu treni uçuracaklardı

KAHİRE, 6. A. A.— Bu sabah başvekil ile münakalat ve Harbiye nazırlarını vemeb'usan meclisi reisi vekili ile diğer bir takım zevatı Cirga vilâyeti dahilinde kâin Tammah'a nakleden tren giderken demiryolu üzerinde bir bomba infilâk etmiştir.

Yol muhafızlarından iki kişi ölmüş, üçü de ağır surette yaralantır.

Profesör M. Stefan Girof

Darülfünunda bugün ve yarın iki konferans verecek

Sofya Darülfünun hukuku âmme müderrisi M. Stefan Girof iki günden beri şehrimizde bulunmaktadır. Evvelce de yazdığımız vechile Pr. bu gün saat 12,15 te Darülfünun konferans salonunda "Bulgar kanunu esasi menşe ve mümeyyiz vasıfları", yarın da ayni saatte "hükümdarlık mefhumu ve Cemiyeti Akvam" mevzulu iki konferans verecektir. Pr. İstefan Girof, memleketimizi pek iyi tanıyan, lisanımızı az çok bilen Türk dostu bir hukukşinastır. Pr. İstanbul'da Robert College'de tahsil etmiştir. Dün Kontinantal otelinde kendisini ziyaret ederek görüştük. Profesör bize dedi ki:

Pr. Stefan Girof

— Memleketinizin yabancısı olmadığım için burada bir çok dostlarım vardır. Büyük Reisiniz Gazi Hz. ni esbak Sofya sefiri Fethi B.i yakından tanırım. Bilhassa Gazi Hazretleri ile dostluğum vardır. Sofyada bulundukları zaman her cuma günü Fethi

[Devamı beşinci sahifede]

50 sene Beden terbiyesi

Dün Selim Sırrı B. için bir müsamere verildi

Dün muallim mektebinde Beden terbiyesi muallimi Selim Sırrı beyin idmancılığının ellinci yıl dönümü münasebetiyle bir müsamere tertip edilmiştir. Merasime şehrimizde bulunan Bulgar muallimleri ve profesörleri de davet edilmişlerdir. İhtifal salonu Selim Sırrı Beyin talebe ve hörmetkârlarile hınca hınç dolmuştur. Merasime İstiklâl marşı ile başlanılmış, marş kaimen dinlenildikten ve şiddetle alkışlandıktan sonra, Selim Sırrı Beyin tertip etmiş olduğu "Dağbaşını duman almış„ diye başlayan yürüyüş şarkısı söylenmiştir. Bundan sonra mektep müdürü Saffet Bey Selim Sırrı Beyin hayatı hakkında izahat vermiş, mumaileyhin 10 yaşında Ga-

Misafir Kraliçeler

Dün Topkapı sarayını ve Bentleri gezdiler

Şehrimizde bulunmakta olan Romanya kraliçesi Marie ve kerimesi Yugoslavya kraliçesi Marie Hazretleri dün sabah refakatlerinde Melek Şevket Fuat ve Nermin Muvaffak H. lar bulunduğu halde Topkapı saraymı ziyaret etmişlerdir. Kraliçeler öğle yemeğini Robert Collège müdür muavini Dr. Hentmgton'un nezdinde yedikten sonra Bentlerde bir gezinme yapmışlardır. Otomobil ile Bentlere kadar gitmişler, orada otomobilden inerek yaya olarak bir müddet dolaşmışlardır. Kraliçeler bugün Arnavutköyündeki Amerikan Kız Collège'ini ziyart edecekler, öğleden sonra camileri gezeceklerdir.

Sabık Romanya konsolosu gitti

Sabık Romanya konsolosu M. Georges Jonesku dün Bükreşe gitmiştir. M. Jonesku, konsoloslar ve Romanya tebaası tarafından teşyi edilmiştir. Mr. Ianesku'ya

Zeki; golle neticelenen şütü çekerken

İstanbul; İzmire faik olduğunu gösterdi

Zekinin, oyunu üstâdâne idaresi dünkü galibiyette âmil oldu

Saha oldukça kalabalıktı. Saat tam beşe yirmi kala evvelâ İzmirliler mor formalarile sahaya çıktılar. Ortaya geldiler, halkı selâmladılar. Çok alkışlandılar. Arkasından İstanbul muhteliti saha ya geldi. Ayni alkışlarla karşılan

[Devamı beşinci sahifede]

İstanbul, Hıdrellezi pek eğlenceli geçirdi

Dün Türkler Kâğıthaneye, Rumlar Balıklıya döküldü, İstanbul boşaldı

İstanbul dün fevkalâde bir bahar günü geçirdi. Hidrellez ve Balıklı Panayırı birleşti. Cuma da zaten tatil günüydü. Bütün bir haftalarını didinerek geçirenler bu fevkalâdeiikten azamî derecede istifade etmek fırsatını kaçırmadılar .Dünkü cümanın bir hüsüsiyetide Mayisin ilk cuması olması ve havanın gayet lâtif bulunmasıyeti

Denebilirdi ki dün bütün İstanbul evleri boşaldı ve herkes, her aile çocukları, çocukları ve nevaleleriyle kırlara döküldü, senenin bu pek müstesna tesadüflerle dolu günün boş geçirmedi .

Daha sabahın celaca karanlığında yollara dökülenler vardı. Bir kısım halk tramvaylara, şimendiferlere dolmuş, akın, akın Balıklıya gidiyor, bir kısım halk ta otomobillerle, vapurlarla Boğaz sahillerini, Haliç müntehasını, Kâğıthaneyi doldurmıya koşuyordu.

İstanbul cihetinde Kâğıthane, Edirnekapı, Eyip sırtları, fulya tarlası, Kozlu, Balıklı, Topkapı, Yedikule, Çırpıcı ve Veliefendi çağırları, Kazıklı bağ, Üsküdarda Kısıklı, Çamlıca, Beyoğlunda, Hüriyet tepesi, Beşiktaşta taşlık, Arnavutköy sırtları, Zencirli kuyu, Alman çiftliği, Valide bentleri, Boğazdaki mesireler son derecede kalabalıktı.

Kâğıthane görülecek bir alemdi, Balıklı kâğıthaneden aşağı kalmıyordu.

Haliçte sandalcı ve kayıkçıların, kale haricinde de şoför ve arabacıların naz ve istiğnadan yanlarına varilmiyordu.

Dün şehirde adeta otomobil ve araba kalmamış gibiydi.

Dün modern İstanbulla, esi anenelere ve eski yaşağışa sadık İstanbul kırda bağdaş kurmuş, hasır üstünde

(Devamı 5 inci sahifede)

İşsizlere iş, işçi istiyenlere işçi buluyoruz!

Işsizlere iş bulmak için Milliyet tavassut ediyor

Bize yazınız!

İş arayanlarla işçi arayanlar arasında tavassuta başladığımız günden beri, gerek iş arayanlardan gerekse işçi arıyanlardan pek çok mektuplar almaktayız. Bu mektuplar maksadı teshil edecek bir tarzda tasnif edilmektedir.

" Milliyet " memlekette çoğaldığından bahsedilen işsizliğin, işsizlerin ihtiyaç sahalarına dağılmadıklarnıdan ileri geldiğine kanidir.

Birçok kaza merkezlerinde, hattâ vilâyetlerde makineci, motörcü, tesviyeci, tornacı, iyi bir dülger, marangoz, âlâtı ziraiye tamircisi; elektrikçi şu veya bu ihtisas işçileri ve ustaları yoktur.

Onun için biz işsizlerle işçi isteyenler arasında tavassutta bulunmak isteyoruz.

Gerek İstanbula, gerek memleketin her köşesine şamil olan bu tavassutun daha müsmir ve faydalı olmasını isteyoruz. Onun için

Ricamız şudur:

Valiler, kaymakamlar, nahiye müdürleri; diğer taraftan belediye reisleri, fırka idare heyetleri reisleri; ticaret müdürleri ve alâkadar idare âmirleri bulundukları yerlerdeki işçi ihtiyacını (şekil, mahiyet, evsaf, verilecek ücret ve iş şartları tesbit edilerek) bize bildirirlerse bize müracaat etmiş ve adreslerini bırakmış olan işsizleri kendilerine bildireceğiz. Bu suretle hem işsiz kalan ve memeleketin neresinde iş bulabileceğini bilmediği için bunalan vatandaşlarımıza hizmet etmiş hem de memleketin her tarafına bir çok güzide işçilerin dağılarak müfit hizmetler deruhte etmelerine yardım etmiş olacağız.

Hususi müessesat sahipleri de bu husustaki ihtiyaçlarını bize bildirirlerse memnuniyetle kayd edeceğiz.

1 — Kime ve nasıl işçiye ihtiyacınız var?

2 — Nasıl iş istiyorsunuz, elinizde ne san'at vardır, ne kadar ücret istersiniz, İstanbul haricine gider misiniz, hususî bir şartınız var mı?

Bize bildiriniz.

Memur, kâtip, muhasip veya diğer hizmet talep edenlerle ihtiyaç sahipleri arasında da bu tavassutu yapacağız. İş isteyenler de, işçi ve memur arayanlar da mektuplarını "İstanbul, Milliyet gazetesi iş tavassut bürosu" namına göndermelidirler!.

Bu, memlekete ve vatandaşa yapılacak en büyük hizmettir.

● ● ●

Iş ve işçi istiyenler

iş istiyenler

355 — Sultan Mahmud türbesi karşısında boyacı Ahmet sokak 4 No. lu hanede A. S. Yüksek ticaret mektebi mezunu. Fransızça, Türkçe ve muhasebecilik dahi mukemmelen bilir, kâtiplik arıyor, taşraya müsait şeraitle gider.

356 — Beyoğlu İstiklâl caddesi Etuval sineması karşısında Mobl mağazası sahibi Salih bey nezdinde Osman Ratip, Borsa muamelâtı, banka işleri, gümrükçülük, muhasiplik vekâtiplik yapabilir, taşraya gider.

357 — Kasımpaşa Zincirli kuyu No 15 Hakkı usta, tulumbacılık ve tesviyecilik bilir taşraya gider.

358 — Beyazıt Singer makinası ittisalinda 6-8 No. lu kıraathanede garson Rıza ef. vasitasile H. kâtiplik, tahsildarlık ,ayak işleri yapar, kefalet verebilir.

359 — Kasımpaşa Yel değirmeni paşa çeşme yokuşu No 7 Ruşen oğlu Hasan, 25 yaşındadır. okur yazar, her hangi bir iş olursa yapar.

360 — Kasımpaşa Camii kebir hacı Ahmet s. No 14 Abdülkadır oğlu İsmail ef. istirotip kalıbı yapabilir, okur yazar, 27 yaşındadır iş ariyor.

361 — Sultanahmet naklibent caddesi Naklibent sokak No 5 M. S. 20 yaşındadır, kâtiplik yapar taşraya gider.

362 — Kasımpaşa camii kebir mahallesi Hacı Ahmet ef. sokak No 15 Hakkıoğlu İsmail 19 yaşındadır, herhangi iş olursa yapar.

363 — Kasımpaşa camiikebir mahallesi Mesçit sokak No 8 Ali 35 yaşındadır, Boyacılık ve badanacılık yapabilir.

364 — Düyunu Umumiye muhasiplerinden mütekait bir efendi 45 yaşındadır.Bilumum usulü defteri üzerine Bilânço ve tüccar defteri tanzim eder. 60 lira maaş istiyor, bir kaç tüccar olursa bunlar mecmuu ayrıca 78 lira olacaktır. Adres: Milliyet matbaasında ambar memurluğuna müracaat.

365 — Üsküdar Şehcami bostan sokak No 2 mütehassıs bir hanım ehven fiyatla ailelere ut, Keman dersleri verir, İstanbulun her tarafına gider.

366 — Kasımpaşa deniz matbaası Ressam Hüsnü ef. 36 yaşında Şimendöfer makinistliği yapar. Taşraya gider.

367 — Kasımpaşa deniz matbaası Ressam Hüsnü ef. mahdumları Naci ve Rahmi şimendöfer makinistliği yaparlar, taşraya giderler.

HARİCÎ HABERLER

Buhran nasıl Düzelir?

Amerikan âyanından M. Borah'ya göre neler yapılmalı?

WASHİNGTON, 6 (A.A.) — Ayan âzasından M. Borah, tamirat meselesi halledilmedikçe, teslihat tahdit olunmadıkça ve bahusus gümüş paraya 1925 senesinden evvel işgal etmekte olduğu mevki iade edilmedikçe dünyanın inkişaf ve saadete avdet etmesinin mümkün olmıya cağını beyan etmiş ve dünya altın mevcudunun yüzde 70 i Fransa ve Amerikanın elinde bulundukça borçları altın olarak tediye etmenin gayrimümkün olduğunu ve Cemahiri Müttehide gümrük tarifelerin de aynen tediye yapılmasına müsait olmadığını aşikâr bulunduğunu ilâve eylemiştir.

Nevyorkta bir yangın

NEW-YORK, 6 (A.A.) — Curand kumpanyasına ait olan ve bin yarda uzunluğunda bulunan iskele saat yedide tutuşmuştur.

İskeleye bağlı bulunan ve içinde hiç yolcu olmıyan bir posta vapuru selâmetle açığa çekilmiştir.

İskelenin ve rıhtımın kurtarılması için sarfedilen gayretler neticesiz kalmıştır.

Petrol imperatorluğu

NEVYORK, 6. A. A.— Hükûmetin bazı tazyiki ile 1911 senesinde inhilâl etmiş olan Rokfellerin "Petrol İmperatorluğu" nun Nev Jersey Standart Oil Company, Kalifornia Standart oil Company'nin birleşmesi suretile tekrar canlanacağını Nev York Times gazetesi yazıyor. Yalnız bu ittihada mani olacak kanunî bir seebp zuhuru hali müstesnadır. Ittihada İndiana Standart Oil Companyde girebilecektir. Bu muazzam grupun tekrar birleşmesi haberinin ehemiyetini artıran bir nokta vardır ki, o da dünyanın en büyük petrol sahiplerinin beynelmilel vaziyeti ve fiat muharebesine mani olmak imkânlarını tetkik için önümüzdeki hafta zarfında Nev York'ta toplanacaklardır.

Honolulu davası

HONOLULU, 6. A. A.— Bahriye nezareti mülâzim Massie'nin San Fransisco ya naklini emretmiştir.

Bahriye nazırı M. Adams, haklarında verilen mahkeme kararı dün affedilmiş olan mülâzim Massie ile iki tayfanın haklarında hiçbir inzibati tedbir alınmayacağını bevan eylemiştir.

Amerika harbiye bütçesi

VASHINGTON, 6. A. A.— Mebusan meclisi maliye encümeni, Cemahiri Müttahidenin 1932-1933 senesine ait ve 386,983,000 milyon dolara baliğ olan harbiye bütçesini tasvip ve meclise sev ve tevdi eylemiştir.

Mezkûr bütçenin yekûnu hali hazırdaki harbiye bütçesi yekûnundan 58.780.000 ve M. Hoover tarafından yapılan tahminattan da 24.380.000 milyon dolar kadar noksandır.

M. Tardieu iyileşti

PARIS, 6. A .A. — Başvekil M. Tardieu bu sabah Elize saraymda reisicümhur M. Doumer'in riyaseti altında toplanacak olan nazırlar meclisine iştirak edecektir.

Cortes'lerde gürültülü bir celse

MADRİT, 6. A. A. — Kurtubadaki kanlı hadiseler Corteslerde şiddetli akisler tevlit eylemiştir. Bu münasebetle izahat veren dahiliye nazırı ile sosyalist meb'us M. Garcia Hidalgo arasında çok şiddetli bir münakaşa zuhur etmiş ve nazır, M. Hidalgo'yu bu hadiselere yabancı olmamakla itham eylemişti.

Birçok meb'uslar sosyalist Hidalgo'nun meclisten defedilmesini istemişlerdir.

Müthiş bir kasırga

MONTEVİDEO, 6. A. A.— Saltodan bildirildiğini göre 2 dakika devam eden bir kasırga birçok evleri yıkmış ve büyük ağaçları köklerinden koarmıştır.

İki gemi Ürüğe'nin Rio sahillerinde karaya oturmuştur.

Bulgaristan mektubu

Bulgaristan Bütçesi

SOFYA, 4 (Milliyet) — Bulgaristanın umum varidat ve masraf bütçesi Heyeti vekile tarafından tamamile tasdik olunup Meclise sevkedilmiştir.

Masraf bütçesi:

Meclisi Meb'usan 65,700,000 leva, Haricî düyun ve tazminat borçları 2,018,000,000 leva, Divanı muhasebat 20,000,000 leva, Hariciye nezareti 100,000,000 leva, Mezahip müdiriyeti 44000000 leva, Dahiliye nezareti polis ve mülkiye kısmı 247,300,000 leva, Dahiliye nezareti sıhhat müdiriyeti 149,000,000 leva, Maarif nezareti 890,000,000 leva, Maliye nezareti 186,000,000 leva, Adliye nezareti 210,000,000 leva, Harbiye nezareti 1,030,000,000 Ticaret nezareti 103,500,000 leva, Ziraat nezareti 295,000,000 leva, Nafia nezareti 103,500,000 leva, Macburî sây müdiriyeti 141,000,000 leva, Posta, Telgraf ve telefon müdiriyeti 214,000,000 leva, Hava müdiriyeti 36,000,000 leva, Deniz polis teşkilâtı ve demiryolu mektebi 51,000,000 leva, Devlet Demiryolları 1319000000

Umum masraf bütçesi Devlet Demiryolları ile birlikte 7 milyar 315 milyon 300 bin levadır.

Varidat bütçesi:

Kazanç, arazi, müsakkafat vergileri 800,000,000 leva, Gümrükler ve bandrol 2,481,000,000 leva, Damga pulu ve muhtelif taksat ücretler 655,200,000 leva, Ceza ve müsadereler 75 milyon leva, Devlet demiryolları ve limanları 1,444,111,670 leva, Posta Telgraf ve Telefon ücretleri 391,000,000 Devlet, mülk, serma ye ve müessesatı 464,450,000 Şehir belediyelerinden muallim maaşlarma karşı verilen 380 milyon leva, Muhtelif bütçelerden varidat 150,000,000 leva, muhtelif varidatlar 478,158,330 leva,

Umum varidat bütçesi 7 milyar 318 milyon 920 bin levadır.

Hükûmet Cemiyeti Akvamın tavsiyesi üzerine harici düyunlar ve tazminat borçları için olan taksitleri bütçeye tam olarak koymuştur. Hakikatte ise bugün Bulgaristan haricî borçlarını yarı olarak ve tazminat borçlarını da altı ay müddet hiç ödemeyecektir. Buradan hasıl olacak varidat bütçe açığını kapamak için sarfolunacaktır. Bütçe kanununun maddeleri memur maaşlarma aittir. Bir seneden üç seneye kadar hizmet etmiş memurun vazifesi lâğvedilir ise bir aylık maaşı nisbetinde tazminat alır. On sene hizmet ettiyse bir buçuk aylık maaşı nisbetinde tazminat alır. Eğer üç ay zarfında yeniden memuriyete alınır ise kendisine verilen tazminat maaşından veya bütçesinden tutulur. 25 seneden fazla hizmet eden memurlar ancak üç aylık maaşı nisbetinde tazminat alırlar.

Yunanlılarla yeni bir muhtelit komisyon

ATİNA, 6.— Türkiye ve Yunanistan hükûmetleri arasında uzlaşıldıktan sonra, iki memleket arasında zuhûra gelebilecek ihtilâfları hal için teşkili muhadenet misakında kararlaştırılmış olan komisyon ahiren teşekkül etmiştir .

Bu komisyon muhtelit mübadele komisyonu sabık âzasından M. Maks Hüber, M. Viding, M. Ekstrand ile Yunan adliye müşavirlerinden M. Antonakakis ve mübadele komisyonu Türk murahhası Fethi Beyden müteşekkildir.

Diğer cihetten haber alındığma göre Hariciye Nazareti ikinci siyasî şube müdürü olup işlerin tesrii için muhtelit mübadele komisyonuna Yunan heyeti murahhasa reisi intihap edilmiş olan M. Sakellaropulos, gelecek aydan itibaren Hariciye Nezaretindeki vazifesine avdet edecektir.

Halli geçikmiş olan meselelerin bir çoğu elyevm halledilmek üzeredir .

M. Chautemps'ın bir tavzihi

PARIS, 6. A. A. — M. Chautemps irat ettiği bir nutukta ikinci intihap devresinde radikal sosyalistlerle müttahit sosyalistlerin birbirlerinin namzetleri lehindeki mütekabil ferağatlerinin bir parlâmento kartelinin mevcudiyeti manasını ifade edemiyeceğini ve radikal sosyalistlerin serbestii hareketlerini muhafaza etmekte olduklarını beyan etmiştir.

PARIS, 6. A. A.— Bir intihap içtimamda söz söyleyen M. Chautemps, başvekil M. Tardieu tarafından millete karşı yapılan son ve yüksek hitabın umumî efkâr üzerinde hiçbir tesir icra etmiyeceğini beyan etmiştir.

Amerikada Tasarruf

Hoover'in beyannamesine şiddetli hücumlar

WASHİNGTON, 6 (A.A.) — M. Hoover, kongreye bir beyanname göndremiştir. Müşarünileyh, bu beyannamesinde kongre tarafından bütçenin muvazenesini temin edilmediğinden enflâsyon teşebbüslerinde bulunduğundan dolayı memleketin korku ve telâş içinde olduğunu beyan eylemektedir.

Reisicümhur, kongrenin bütçeyi tasarruflara ait kanun lâyihasını sür'atle kabul etmesini istemektedir.

WASHİNGTON, 6 (A.A.) — M. Hoover'in gayet sıkı tasarruflar yapılmasını talep eden beyannamesi kongrede büyük bir heyecan tevlit etmiştir.

Âyandaki demokratların lideri M. Robinson, hükûmetin bir takm akıl kabul etmiyecek hatalar irtikâp etmiş olduğunu söylemek suretile cevap vermiştir.

Mümessiller meclisi demokratları lideri M. Tahdis Rainey bu beyannamenin M. Hoover'in yakında icra edilecek intihabat mücadelesine ait ilk nutku olduğunu söyleyerek ehemmiyetini tenkis etmek istemiştir.

Âyandan M. Reed, "Amerikanın hiç bir zaman bir Mussoliniye ihtiyacı olmamıştır. Halbuki şimdi böyle bir adama ihtiyacı vardır" demesi ayrıca bir heyecan uyandırmıştır.

WASHİNGTON, 6 (A.A.) — Cümhuriyetperver âyandan M. Norris teşrinisani aymda reisicümhurluk için yapılacak intihabatta M. Hoover'in namzetliğine müzaheret etmiyeceğini ve demokrat fırkası namzet gösterdiği takdirde Nevyork eyaleti valisi M. Roosevelt'e müzaheret edeceğini beyan etmiştir.

Kongo'da bir tayfun

SAYGON, 6 (A.A.) — İndo-Pacifique Ajansmın verdiği bir habere göre Kongo'nun cenubunda gayet şiddetli bir tayfun zuhur etmiştir. Nüfusça bir çok zayiat ve külliyetli maddî zarar ve hasar olduğu bildirilmiştir.

Bütün telgraf telleri ve demiryolları bozulmuştur. Fazla tafsilât alınamamıştır.

M. Mellon'un bir nutku

LONDRA, 6 (A.A.) — Londrada bulunmakta olan M. Mellon Londra şehremini tarafından şerefine verilen bir öğle ziyafetinde söylediği nutukta İngilterenin İngiliz yurdu nizam ve intizam altında tutmak için sarfettiği muvaffakıyetli gayretlerden dolayı takdiratını beyan etmiş, Amerikanın bugünkü müşkülâta göğüs gereceğine itimat göstermelerini kendisini dinleyenlerden rica etmiştir.

M. Mellon Amerika hükûmetinin Amerikan yurdunu nizam ve intizam altmda bulundurmağa ve umumî itibarı her ne pahaya olursa olsun muhafaza azmettiğini ehemmiyetle kaydetmiştir.

M. Mellon bazı küçük ve sermayesi az bankaların son zamanlarda iflâs etmiş olmasına rağmen Amerikanın banka teşkilâtmdan ciddî ve ehemmiyetli hiç bir müşkül görülmediğini sözlerine ilâve etmiştir.

Japonya'da siyasî tebeddülât

TOKYO, 6 (A.A.) — Hariciye Nazırı M. Yoshizawa Başvekil M. İnukai ile görüştükten sonra Japonyanın Viyana sefiri M. Hachiroarita'nın hariciye nazır muavinliğine tayininin kabine tarafından tasvibini istemeğe karar vermiştir. M. Hachiroarita'nın M. Katsujdebuchi'nin yerine Washington büyük elçiliğine tayini muhtemel bulunan M. Matsu Zonagai'ye halef olacağı söylenmektedir.

SON DAKİKA

Türkiye başpehlivanı

Yetmiş iki vilâyetin başpehlivanları eylulde Ankarada güreşecekler

ANKARA, 6 (Telefonla) — Yetmiş iki vilâyetimizin baş pehlivanları Ankarada eylûl aymda güreş müsabakalarma iştirake davet olunacaklardır. Bunlardan sona kalan Türkiye başpehlivanı olacak ve kendisine beş yüz lira mükâfat verilecektir.

Ankara başpehlivanı

ANKARA, 6 (Telefonla) — Bugünkü güreş müsabakalarında Erzurumlu Hacı pehlivan Ankara başpehlivanı ilân olunmuş ve kendisine bir madalya ile bir inek hediye edilmiştir. Büyük orta birinciliğini Kızılca hamamlı Mehmet Ali pehlivan ve küçük orta birinciliğini Muratlılı Ali ile Recep pehlivanlar kazanmışlardır.

Reisicümhur Hazretlerinin M. Doumer'e telgrafları

ANKARA, 6 (A.A.) — Fransa Reisicümhuru M. Doumer cenaplarına yapılan suikast haberi burada pek büyük teessürle karşılanmıştır. Reisicümhur Hazretleri tarafından M. Doumer'e beyanı teessür ve iadei afiyet temenniyatını havi bir telgraf keşide edildiği gibi Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretleri tarafından Fransız Ayan ve Meb'usan meclisleri reisine hitaben teessür telgrafları keşide edilmiştir.

Ayni zamanda hükûmet namına Başvekâlet Vekili Refik Beyefendi tarafından Fransız Başvekili M. Tardieu'ya ve Hariciye Vekâleti vekili Şükrü Kaya Beyefendi tarafından da Fransız Hariciye nezaretine ve İstanbulda bulunan sefir Kont dö Şambrön'e ayni mealde telgraflar çekilmiştir.

Samsun-Sıvas hattı

ANKARA, 6 (Telefonla) — Samsun — Sivas hattının resmi küşadı haziran ayı ortalarında yapılacaktır.

Iktısat vekâleti D. müşavirliği

ANKARA, 6 (Telefonla) — Mütekait bahriye zabitlerinden Aabdürrahim Bey İktısat vekâleti deniz müşavirliğine tayin olunmuştur.

Hukuk talebesinin tenezzühü

ANKARA, 6 (Telefonla) — Hukuk fakültesi talabeleri bugün Kayaşa bir tenezzüh tertip etmişlerdir. Adliye vekili Yusuf Kemal Beyle Adliye encümeni mazbata muharriri Salâhaddin Neş'et, encümen âzasından Refik Şevket Beylerle fakülte profesörleri ve muallimleri bu tenezzühe iştirak etmişlerdir.

Belçika sefiri Ankaradan geliyor

ANKARA, 6 (Telefonla) — Şehrimizde bulunan Belçika sefiri bu akşam İstanbula müteveccihen hareket etmiştir.

Avusturya kabinesi istifa etti

VİYANA, 6 (A.A.) — Kabine istifa etmiş, Reisicümhur istifayı kabul ve M. Buresch'i mesaili cariyeyi tedvirde devama memur eylemiştir.

Mezruata arız olan haşaratla şiddetli mücadele..

ANKARA, 6 (A.A.) — Ziraat Vekâletince yapılmakta olan muhtelif mücadelelere dair alnan malûmata nazaran 1931 bidayetinde fareler tarafından istilâ edilen mezru arazi 55 vilâyette 10.212.460 dönüm olarak tashih edilmiştir.

Haziran bidayetinden nisan gayesine kadar 11 ay zarfında yapılan mücadele neticesinde bu arazinin 17,639,775 dönüm fareden tamamen temizlenmiş ve 20 vilâyette fare kalmamıştır.

Diğer kısımlarda fare kesafeti yüzde altmış derecesine indirilmiştir. Geçen yaz Suriye, İraktan gelen çekirgeler Urfa, Mardin; Siirt ve Gaziantep vilâyetlerinde yumurta bırakmışlardı. Köylere yakın olan 172.026 dönümlük sahadaki yumurtalar yapılan mücadele ile imha edilmiştir. Son sistem fennî vesait ile mücehhez mücadele kuvvetlerimiz diğer mahallelerdeki çekirge yumurtalarmdan zuhur eden sürfeleri nisan bidayetinden beri imha etmeğe başlamışlardır.

Mezkûr havaliye fennî tetkikatta bulunmak üzere ayrıca haşarat mütehassısları gönderilmiştir. Garbî Anadolunun mahdut sahalarmda bulunna ve kışın imha edilmeyen çekirgelere karşı da mücadele tertibatı alınmıştır.

Cenup vilâyetlerimizdeki mücadele sayesinde şimdiye kadar iki buçuk milyon kilo surfe itlâf edilmiş ve mezruat tamamen bu haşerenin tasallutundan kurtarılmıştır. Meyvalı ağaçlara mühim tahribat yapan haşereyle de bir haftadan beri mücadeleye başlanılmış ve iki milyon ağacın haşerenin tahribatından kurtarılmak için tertibat alınmışıar. Dörtyol portakallarına arız olan muhtelif hastalıklarla geçen sene başlayan mücadele devam etmektedir. Hazirandan mart gayesine kadar 35.331 ağaç tedavi edilmiştir. Mücadele devam etmektedir. Diğer mıntakalarda da yapılan mücadele neticesinde 67.182 ağaç tedavi edilmiştir. Tedavi edilmiyenlerin de tedavisine devam edilmektedir.

Mezruata zarar veren vahşi hayvanlar bilhassa bazı vilâyetlerde fevkalâde çoğalan yabani domuzlarla da mücadele yapılmaktadır. Haziran bidayetinden mart gayesine kadar 19.300 adedi domuz olmak üzere cem'an 129.639 muzır hayvan ve vahşi kuşlar itlâf olunmuştur.

Zührevî hastalıklarla musap olanlar

ANKARA, 3 — Umumî hıfzıs sıhha kanununa yapılması teklif edilen tadile göre de zührevî hastalığa müptelâ olanlardan tedavi mecburiyetine riayet etmeyenler bir haftadan üç aya kadar hapis veya 10 liradan 100 liraya kadar hfif para cezasına mahkûm edileceklerdir.

Lindberg'in çocuğu meselesi

VASHINGTON, 6. A. A.— Müteveffa reis Harding'in dostu olan ve Lindberg 'in çocuğunun iadesini temin için Vaşington Post gazetesi sahibinin zevcesi mistres Mc. Lean'dan 100 bin dolar almış olmakla ittiham edilen Gaston 'le Means zabıta tarafından tevkif olunmuştur.

Cemiyeti akvam himayesindeki istikrazlar

LONDRA, 6. A. A.— Avam Kamarasında Cemiyeti Akvamın himayesi altında akdedilen istikrazlara ai bir süale cevap Sir John Simon bu istikraz mukaveleelrinin mukriz devletler tarafında nderuhte edilen teahhüdatın Cemiyeti akvam canibinden infazının temin edileceğine dair ahkâma ihtiva etmediğini söylemiştir.

Nazır sözlerinde devam ederek demiştir ki:

Maamafih, mukriz devletler tarafından deruhte olunan teahhütlerin temin ve icrası için sarfı gayret etmenin Cemiyeti Akvam meclisine ait olduğu mütaleasındadır.

Ayni istikrazlara ait diğer bir süale cevap veren hazine müsteşarı da Cemiyeti Akvamın himayesi altında istikraz yapmış olan herhangi bir hükûmeti bu istikrazlar mukaveelsine sadikane ve tam bir surette riayet etmesini temin hususunun büyük Britanya hükûmetince ciddiyetle teemmül edilmekte olduğunu bilhassa kaydeylemek arzusunda bulunduğunu beyan etmiştir.

Sabık Amerika bahriye nazırı tahliye ediliyor

VASHINGTON, 6 .A. A. — Cemahiri Müttahide baş müddeiumumisi geçen sene Tapot Dome petrol imtiyazı işinden dolayi bir sene bir gün hapis cezasına mahkûm olarak bu ceza müddetini yeni Meksico hapishanesinde doldurmuş bulunan sabık Cemahiri Müttahide bahriye nazırı Albert Troll'un 8 Mayiste tahliye edilmesi için emir vereceğini beyan etmiştir.

Prens Sixte de Bourbon heyeti

LE BOURGET, 6. A. A.— Prens Sixte de oBurbon'un riyasetinde bulunan Afrika otomobil seyahat ve tetkikat heyeti âzalarından büyük bir kısmı hava tarikile Tunustan buraya gelmişlerdir.

Prens, cenubî Tunusun Tchad gölüne doğru hattı müstakim ile uzanan bir yol aramak için takip etmiş olduğu hedefe vasıl olduğundan dolayi çok memnun bulunduğunu beyan etmiştir.

Bakkal ve kasapların azaltılması tasavvuru var

Ekonomi

Yaş meyve ihracatı için hazırlıklar

Viyana ve Berlin gibi Avrupa şehirlerine tayyare ile çilek gönderilecek

Harici ticaret ofisi yaş meyva ihracatma ehemmiyet vermektedir. Ofis Mısır, Suriye Filistin, Almanya, Avusturya; Fransa ve diğer bazı memleketlerde yaş meyvalarımızın sürümü için mühim tedbirler alacaktır. Meyvalarımız tasnif edilecek, ambalâjlar mükemmel yapılacaktır.

Ofis önünmüzdeki aylarda Berlin ve Vlyanaya tayyare ile Türk çileği gönderilmesini temine uğraşmaktadır.

Vitrin kursu amelî hayat mektebinde açılacak

Millî iktısat ve tasarruf cemiyeti vitrin tezyinatı için bir kurs açılmasını ticaret odasına tavsiye etmişti. Oda tasarruf cemiyetinin bu mütaleasını nazarı itibara almıştır. Amelî hayat mektebinde bu maksatla kurslar açılacaktır.

Yerli tebeşir

Konyada Şevket Efendi isminde biri yerli tebeşir imal etmeğe muvaffak olmuştur. Yerli tebeşirler Avrupa tebeşirlerine rekabet edecek derecededir. Şevket Efendi imtiyaz aldıktan sonra Konyada bir imalâthane açacaktır.

Buğday ihracatı artıyor

Buğday fiatlarındaki ucuzluk devam ediyor. İki gün evvel Anadoludan Haydarpaşaya 35 vagon evvelki gün de 22 vagon buğday gelmiştir. Fiatlar 5 kuruşa kadar düşmüştür.

Bu hafta içinde, buğday ihracatı geçen haftalara nisbetle biraz artmıştır. Tekirdağından bir Yunan vapuru külliyetli mikdarda sert buğday almıştır. Ayrıca Haydarpaşadan da Yunanistana bir kaç vagon mal sevkedilmiştir.

Şeker tacirlerinin bir müracaatı

Alman haberlere göre hükûmet bu ay için epeyce şeker ithaline müsaade edecektir.

Bu ay sıraya giren şekerlerin ekserisi tozdur. Şeker tacirlerinden bir grup Ticaret müdüriyetine gelerek toz şekeri toptan 37-38; kesme şekeri de 40-42 liradan satacaklarını bildirmişlerdir. Toz şekerin peraken de 49-50; kesme şekerin de 52-58 kuruşa satılması icap etmektedir. Maalesef bakkallar kesme şekeri semtine göre 60-62-65 üzerinden satmaktadır.

Takas tetkikatı

Ticaret müsteşarı Atıf ve haricî ticaret ofisi müdürü Cemal Beyler elyevm Berlinde bulunmaktadırlar. Berlinde muhtelif mahsulât ve iptidai mevat ihracatımıza mukabil ayni kıymette eşya mübadelesi etrafında müzakerat cereyan etmektedir.

Heyet bundan sonra Varşovaya uğrayacaktır. Şimal memleketlerinden bazıları Hariciye Vekâleti vasıtasile hükûmetimize müracaat ederek heyetin şimal memleketlerine de gelmesi istenmiştir.

Mahkemelerde

Bir katil Getirildi

Bir kadın yüzünden çifte ile arkadaşını öldürmüş

Geçen gün Darıcada feci bir cinayet olmuştur. Darıcada Ali isminde köylü ile arkadaşı Tevfik tarlada bir kadın yüzünden kavga etmişlerdir. İki arkadaş biribirlerini fena hald dövdükten sonra bunlardan Ali elindeki çifte tüfengini Tevfiğin üzerine sıkmıştır. Muhtelif yerlerinden yaralanan Tevfik bir müddet sonra ölmüştür. Darıca zabıtası derhal Aliyi yakalayarak adliyeye teslim etmiştir. Mahallî adliyesince lâzım gelen tahkikat ikmal edilmiş ve Ali evrakile birlikte mahfuzen İstanbula getirilip adliyeye teslim edilmiştir. Ali çavuş hakkındaki evrak ağır ceza mahkemesine verilmiştir.

Bir hırsız mahkûm oldu

Şakir isminde sabıkalı bir hırsız geçenlerde yakalanarak adliyeye verilmişti. Şakirin muhakemesi üçüncü ceza mahkemesinde ikmal edilmiştir. Muhakeme neticesinde Şakirin bütün cürümleri sabit olduğundan iki sen dört ay müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

Konyada asarı atika taharrisi

Konyada âsarı atika tetkikatı nunu profesörlerinden M. Kalder evvelki gün şehrimize gelmiş ve Konyaya hareket etmiştir. Müsteşrik Konyada bir ay kadar kalacaktır.

Oturan bir vapur kurtarıldı

Karadeniz boğazında karaya oturan İspanya bandıralı Manaos vapuru kurtarılmıştır.

Mabedde

Kızıl bayrak mı?

Polis müdürü böyle bir hadise olmadığını söyleyor

Dün akşamki bir refikimiz, bir takım şüpheli beyannameleri muhtevi zarflar veren bir adamın polisçe tevkif olunduğunu yazmakta ve buna ilâveten ayni adamın geçen gece bir mabede kızıl bayrak çekmek teşebbüsünde bulunduğunu zikretmektedir.

Bu husus hakkında polis müdürü Ali Rıza Beye müracaat ettik; mumaileyh, bu haberin doğru olmadığını söylemiştir.

Ankara'da teşcir

Ankarada Yüksek Ziraat mektebinin Keçi Örenen giden yolun sol tarafındaki tepe kısmı temamen teşcir edilmiştir. Bu nokta Ankara şehrinin Keçiören istikametinde fevkalâde bir şekilde şenlenmesine doğru atılmış bir adımdır. Ayrıca müessese binalarının arasında da güzel bahçeler tarh edilmiştir.

Konya iska sahası

Konya iska sahasının sulama işlerinin ziraî ehemmiyeti noktasından Ziraat Vekâletine devri tekarrür etmiştir.

Ziraat aletleri Laboratuvarı

Ankara Yüksek Ziraat mektebi Laboratuarı için bir tecrübe hali ile bazı hangarlar inşasına başlanmıştır. Bu defa inşaat ikmal edilmiştir.

Tarihî evrak bir türlü çıkarılamayor

Tarihî evrakın gümrükten müzeye nakli meselesi hakkında müze müdürü Aziz Bey demiştir ki:

"— Evvelki gün Maarif Vekâletinden tarihî evrakın bilâ muamele gümrükten çıkarılmasının temin edildiği bildirilmişti. Fakat üç günden beri İstanbul gümrük idaresine müracaatta devam ediyorum. ve daima "Bize henüz bir emir gelmedi" şeklinde cevap veriliyor. Bu işin bu halde sürüklenmesi cidden sayanı hayrettir!"

Poliste

Arnavutköyde Bir kız çiğnendi

Yarası ağırdır. Etfal hastanesine kaldırıldı

Son günlerde otomobil kazaları gene arttı. Dün de yeni bir facia olmuş ve bir yavrucak ölüm derecesinde yaralanmıştır. Arnavutköy tramvay caddesinden Bebeğe doğru gitmekte olan şoför Saidin idaresindeki 2751 numaralı otomobil, Bebekte oturan tüccardan Cevdet Beyin hizmetçisi 11 yaşında Hikmet isminde bir kızcağıza çarparak başından ve vücudünün müteaddit yerlerinden yaralamıştır. Vak'ayi müteakip yetişen polisler şoförleri tevkif etmişler, Hikmeti de Etfal hastahanesine kaldırmışlardır.

Saçaktan düştü

Galatada terzi Kâmil efendinin dükkânında çırak 13 yaşında Elvan ismindeki çocuk dün akşam dükkân saçağında bulunan bir çuvalı almakta iken düşün tehlikeli surette yaralanmıştır.

Taraçadan aşağı

Sen Jorj hastahanesi hademelerinden 55 yaşlarında madam Eleni taraçada çamaşır toplarken müvazenesini kaybederek aşağı kata düşmüş, ağır surette yaralanmıştır.

Şehir, şehir gezen hırsızlar

Zabıta uzun zamandan beri Bekir isminde birini aramakta idi. Bekir buradan bir müddet evvel paket postahanesinden bir çok eşya, çalmış, sonra yakalanmış, ve mahkûmiyetini ikmal ederek çıkmıştı. Bundan sonra bu azılı sabıkalı gene rahat durmamış burada birkaç hırsızlık daha yaparak ortadan kaybolmuştu. Polis tarafından yapılan tahkikat neticesinde Bekirin İstanbuldan kaçtığı anlaşılmıştır. Bekir, Mehmet isminde bir sabıkalı ile beraber Bursaya kaçmıştır. Bu iki kafadar orada kendilerine bir arkadaş daha bularak soygunculuk yapmağa karar vermişlerdir. Üç yapmağa karar vermişlerdir. Üç soyguncu Bursalı Vahram Efendi isminde bir sarrafı takip ederek bir gece elinde çanta ile evine giderken önüne çıkmışlardır. üçü birden adamın üzerine hücum ederek elindeki içi mücevherat dolu çantay kapıp kaçmışlardır. Zabıta tarafından yapılan tahkikat neticesinde bunları Bursada yanlarına aldıkları adam yakalanmış, Vahram Efendiden çaldıkları mücevherattan kıymettar bir gerdanlık üzerinde bulunmuştur. Bu adamın itirafı üzerine Bekirle Mehmet te yakalanmışlar ve cürümleri tamamile tesbit edilmiştir. Tahkikat tamik edilince bunların Edremitte de ayni şekilde birkaç soygunculuk yapıp kaçtıkları ve aranmakta oldukları meydana çıkmıştır. Tahkikatın ikmali için hırsızlar Edremite sevkedilmişlerdir.

Karı koca yankesici

Fatih polis merkezi karıkoca yankesicilik yapan bir kumpanya yakalamıştır. Sultan Selimde oturan bir kadın pazar yerinden geçerken yanına bir kadın yaklaşmış ve bir müddet konuştuktan sonra ayrılıp gitmiştir. Biraz sonra kadıncağız öteberi almak için elini çebine soktuğu zaman parasının aşırılmış olduğunu görmüştür. Bunun üzerine derhal polise haber vererek yanına gelen kadının eşkâlini anlatmıştır. Bu eşkâl üzerine zabıta memurları yankesici kadını yakalamıştır. Bunun Hatice isminde bir kadın olduğu anlaşılmıştır. Kadın sıkıştırılınca kocası Ahmedin de kendisile beraber çalıştığını itiraf etmiştir. Derhal Ahmet te yakalanmıştır. Bu karıkoca, haklarındaki tahkikat ikmal edildikten sonra adliyeye teslim edileceklerdir.

İki yankesici tevkif edildi

Beyoğlu polis merkezi Nabi ve Rıza isimlerinde iki yankesiciyi tevkif etmiştir. Bunlar bir çok yankesicilik cürümlerinden dolayı aranmakta idiler Polis merkezi ikisini de Beyoğlu sulh mahkemesinin tevkif kararile adliyeye teslim etmiştir.

Sahte elektrik tahsildarları

Beyoğlu polis merkezi Cevdet ve Lazari isimlerinde iki kişiyi tevkif etmiştir. Bunlar kendilerine elektrik şirketi tahsildarı süsü vererek öteden beriden para dolandırmakla maznundurlar. Sahte memurlar Feruzağada bir eve giderek gene bu şekilde para istemişlerdir. Apartıman sahibi bunların vaziyetlerinden şüphe ederek polise haber vermek iste-

Belediyede

Hayat Pahalılığı

Havayici zaruriye meselesinde Vali Bey bugün izahat verecek

Umumî mecliste hayat pahalılığı müzakeresine bugün devam edilecektir. Bu münasebetle belediye reisi ile belediye iktısat müdürü izahat vereceklerdir. Ayni zamanda iktısat müdürünün hazırladığı rapor da münakaşa edilecektir.

Bu rapora göre İstanbulun nüfusu evvlce bir milyon 200 bin iken şimdi 600 bine inmiş halkın iştira kudreti azalmış. Buna rağmen ticaret müessese leri, eskisinin ayni imiş. Fiatı ucuzlatmak için halkın iştira kudretini arttırmak lâzımmış. Belediye iktısat müdürü bunun için acele tedbirler alınmasını istiyor. İstifade edilememiş membalardan halk lehinde menfaat teminini talep ediyor.

Belediye iktısat müdüriyetinin halkın satın alma kudretini arttırmak için göstereceği tedbirleri herkes merakla beklemektedir.

Fırın, bakkal ve kasaplar azaltılacak

Fırın, kasap dükkânı, bakkal ve saire gibi halkın zarurî yiyeceklerini satan esnafın tahdidi düşünülmektedir. Kanaata nazaran bu esnaf İsanbulda lüzumundan fazladır ve bunlar pahalılığa sebep oluyorlar. Az sermayeli bir kasap bütün masrafını günde sata bildiği bir iki koyundan çıkarmağa çalışıyor. albuki yüksek sermayeli esnaf ortada kalırsa fiatlar tabiatile düşecektir.

Belediye iktısat müdürlüğü bunlarm tahdidi çareleri olup olmadığı hakkında tetkikata başlıyacaktır.

Bu hususlarda şehir meclisinin bu devresinin hitamından sonra tetkikata başlanacak, tetkikat müsbet netice verirse belediye bu hususta şehir meclisinin teşrinisani içtimaında teklifte bulunulacaktır.

Deve ile reklâm

Geçenlerde bir müessese belediyeye müracaat ederek deve ile reklâm yapmak için müsaade istemişti. Belediye bir ilân şirketine mukavele ile bağlı olduğu için buna müsaade etmemiş ve Daimî encümenin fikrini sormuştu. Daimî encümen ilân resmini vermek şartile bunda bir mahzur görmediği için reklâm yapma müsaadesi vermiştir.

Varidat bütçesi

Bütçe encümeni Daimî encümenin esbit eylediği bütçe rakamları üzerinde ufak tefek bazı tadilât yapmıştır. Bu surette varidat kısmı 10,437,458 lira olrak kabul olunmuşur. Bunun 3,958,567 lirası İdarei hususiyeye 6,478,891 lirası da belediyeye aittir. Masraf kısmına ait tetkikat ta bugünlerde ikmal edilerek heyeti umumiyeye sevkolunmak üzeredir.

---

miştir. İki kafadar bunun farkına varınca derhal savuşmuşlardır. Polise verilen eşkâl üzerine her ikisi de yakalanmışlardır.Tahkikat devam ediyor, Elektrik şirketi ellerinde vesika olmayan tahsildarlara para verilmemesini abonelerine tebliğ etmitşir.

Ampul hırsızları

Zabıta son zamanlarda türeyen ampul hırsızları hakkında tahkikata devam ediyor. Evvelki gece bunlardan ikisi daha cürmü meşhut halinde yakalanmışlardır. Müteaddit hırsızlık ve yankesicilikler sabıkaları olan Şükrü evvelki gece kapısındaki ampulleri sökerken yakalanmıştır.

Hasan ismindeki diğer hırsız da Tepebaşında Şuayip efendinin evine girerek avludaki ampulleri sökmüş, kapıdan çıkarken yakayı ele vermiştir. Yapılan tahkikatta bunlarm da evvelce yakalanan ampul hırsızları şebekesile alâkadar oldukları anlaşılmıştır. Şükrü ve Hasan da adliyeye teslim edilmişlerdir.

Istanbul Nasıl Eğleniyor?

Çeşme başında nargile safası..

"Beykozun üç şeyi menşurdur: Ali Bahadirin yoğurdu, Akbabanın kirezi, Dresekinin kestanesi!.,,

Ya, paçası?— Bu sene bol kirez yiyeceğiz! — İbrahim Paşa köşkü önünde — Korkunç bir muahedeyi hatırlatan iskele... — Kim bilir gene ne kozlar kırdın?

İskeleye çıkarken biri kolume yapıştı:

— Vay, dedi, sen ha!..

Tanıdım:

— Ne var, bunda şaşacak... Benim işte...

Sesine ciddî bir eda verdi:

— Beykozumuzu metetmeli ha!..

— Tavsiyeye hacet yok, dedim, hem burası niçin sizin Beykozunuz oluyor?

Hatırladı:

— Öyle ya... Öyle ya.. Sen, Beykozu iyi tanırsın.

— İyi tanırsın da söz mü? Üç seneden fazla oturdum.

— Eh.. Söyle bakalım, nereleri dolaşacaksın?

Dedim ki:

— Evvelâ, Beykoz çeşmesinin önündeki kahvelerin birine yan gelip şarıl şarıl akan suyun başında yarım saat olsun başımı dinliyeceğim..

— Mükemmel fikir... Eve uğrayayım, ben de gelirim..

— Fena olmaz!

Beykozun çeşme başı safasını asıl nargile tiryakileri çıkarıyorlar. Kahveye girdiğim zaman, içerde kimseleri bulamadım. Bütün müşteriler, çeşmenin etrafına dizilmiş, nargile tokurdatıyorlardı.

Ak sakallı bir ihtiyar, elindeki kehriba taklidi marpucu sallıyarak anlatıyor:

— Allah doldan saklasın... Bu sene kirezlerimiz zararsız... Bıldırki yıl, hepsi kurtlandıydı!..

Bir başka tiryaki, başını kaldırıp sordu:

— Artı senin bahçeye düşeriz Hasan ağa!

— Buyurun ya.. Hoş geldiniz, safa geldiniz..

Onlar konuşurken kahveci de elinde, kulpsuz kâse büyüklüğünde bir fincanla göründü.

Baktım: Kahve halis..

Son günlerde bazı muhtekirlerin yüzünden, İstanbul kahvehanelerinde arpasız, nohutsuz kahve içemez olmuştuk. Halisini bulunca hoşuma gitti.

Kahveci sordu:

— Doldurayım mı Bey?.

Bütün ömrümde içtiğim nargileler, biribiri üstüne sekizi, onu geçmez. Fakat Beykoz çeşmesi başında bir nargile tokurdatmanın ayrı bir hususiyeti olduğunu düşünerek:

— Doldur bakalım, dedim, bir nargile de ben içeyim!

Çoktandır kullanmadığım için, ilk nefeste tümbeki dumanını, boğazıma kaçırdım. Benim öksürmeğe başladığımı gören bir zat gülerek:

— Şifadır, dedi, öksürüksüz nargile, şekersiz tatlıya benzer.. Onun keyfi, öksürüğündedir!..

Artık muhavere kapısı açılmıştı. Benim gazeteci olduğumu öğrenince ihtiyar söylenmeğe başladı:

— Eh... Hasan ağa, demek bu sene bol kirez yiyeceğiz?

Hasan ağa, nargilesini bir daha tokurdattıktan sonra devam etti:

— Zati bizim Beykozun menşur üç şeyi vardır: Ali Bahadirin yoğurdu, Akbabanın kirezi, Dresekinin kestanesi!..

Ben, atıldım:

— Paçasını unutma Hasan ağa...

Yüzünü ekşitti:

— Kulağ asma paçaya... O paçalar, bir zamandı. Şimdi onları ne pişiren kaldı, ne de yiyen.. Birkaç paçacı dükkânı var amma, her şey rağbetle olur Bey... Bir zamanlar, Beykozda paça yemek için, tâ nerelerden kalkıp gelirlerdi.

O moda yine başlasın, allahın izinile bu ihtiyarlığımda ilk paçacı dükkânı ben açarım..

Eşekler üstünde beyaz baş örtülü, siyah yeldirmeli, köylü kadınları önümüzden geçiyorlardı.

Sordum:

— Bunlar, nereye gidiyor Hasan ağa..

— Yoğurt, yumurta satmağa gelen kadınlar.. İşlerini bitirmiş köye dönüyorlar!..

Nargilenin ateşi sönmesini fırsat bilerek ayağa kalktım:

— Bana müsaade.. Beykozu şöyle bir dolaşayım..

Sahil boyunu ağır ağır geçtim. İshak ağa bayırına çıkan yolun üstündeki kahvede küçük bir mola verip, âlâ Sırmakeş suyundan parasız iyi su içmenin verdiği keyifle avuç avuç içtikten sonra, Beykoz köşküne doğru yürüdüm.

Bu köşk, Beykoz sahilinin, en muhteşem binasıdır.

Bir zamanlar, Mısır valisi Mehmet Ali Paşa bunu kendisi için yaptırarak sonradan oğlu İbrahim paşaya hediye etmiş.

Vaktile, bilmem nasıl bir münasebetle idi, köşkün içini bana gezdirmişlerdi. Mücellâ cevizden yapılmış döşeme tahtaları, on sekizinci asrın son senelerine ait tezyinatla süslenen duvar ve tavanları, san'atkârane nakkaşlarla süslü salonlarile bu köşk, pek muhteşem bir şeydir.

Hele bir bahçesi var ki, ağaçsız bir karış toprak bulamazsınız. Dünyanın her ikliminde yetişen bütün ağaç nevilerinden hiç olmazsa birer nümune getirip dikmişler.

Maamafih, bu sefer bahçeyi biraz bakımsız buldum. Evvelce ne güzel tarhları vardı. Şimdi her tarafı yabani otlar kaplamış.

. . . . .

İskeleye çıkarken, "çeşmenin önünde beni bekle! Birazdan gelirim!,, vaidinde bulunan Beykozlu arkadaşı, iyi ki, sözüne inanıp beklememişim..

Bari, gelmişken, ihtiyarın Beykozdaki menşur şeyler arasında ismini söylemeğe unuttuğu Beykoz çayırını da görmüş olurum.

Çayıra giden yol, çabucak bitti. Uzaktan azametli çınarlarile göz alabildiği kadar yem yeşil bir çemen denizi gibi görünen çayırın gölgelik bir yerine çekildim. Birkaç dakika dinlenmeğe vakit kalmadan baktım ki dehşetli acıkmışım.

Keşke yanıma biraz nevale alaydım.. Şimdi, şu yeşilliğe karşı, ne güzel, ne iştahlı bir öğle yemeği yenirdi.

Şimdi anlıyorum ki, böyle yerlerin tadı, yalnız çıkmıyor.

İnsan, çoluğu çocuğu beraber alıp gelmeli!

Bilhassa kirez zamanı, tek atlı muhacir arabalarına binip Akbaba köyüne kadar uzanmak zahmetini göze almalı..

. . . . .

Beykoz iskelesine döndüğüm zaman, vapur yeni köprüden kalkmıştı. Daha, yarım saat vakit var, dediler.

İskele yanındaki gazinoda otururken, Beykozlu ahbap telâşla yanıma geldi. Bir sitem, bir sitem..

— Ayol, nerelerdesin? Aramadık yer bırakmadım.

Gülümsedim:

— Demek Beykoz kazan, sen kepçe..

— Onun gibi bir şey..

— Zahmetine teşekkür ederim. Ben, kendi kendime Beykozu şöyle bir dolaştım..

— Eh.. Hemen dönüş mü!

— Niyetim öyle..

— Akşama kadar kalaydın, birlikte Hünkâr iskelesine çıkardık!

Birden kafamın içinde tarihin karanlık bir dehlizi aydınlandı: İkinci Mahmudun idaresizliği ile Osmanlı imparatorluğunu, Çarın boyunduruğu altına koyan korkunç muahede! Ve meş'um bir tarih: 8 temmuz 1833!

Benim düşünceye vardığımı gören Beykozlu izahat veriyordu:

— Hünkâr iskelesi, çok güzel bir mesiredir.. Ağaçlık, enfes bir yer.. Güzel bir vakit geçirirdik..

— İnşallah, başka bir gün gelirim!

— Yok, orasını beğenmiyorsan Kaymak dondurana giderdik...

— . . . . .

— İstersen Yuşâ tepesine çıkalım!..

— Dedim ya, başka bir gün..

Beykozun bütün mesirelerini dolaşmak için anlaşılan birkaç cuma, arka arkaya hep buraya taşınmak lâzım gelecek!

İskeleye yanaşan vapurun Boğaz ufuklarında ürperen tiz çığlığı, muhaveremizi burada kesti.

Avdette genç bir arkadaş sordu:

— Nereye gittin bugün?

— Beykoza...

Çapkın bir bakışla gülümsedi:

— Kimbilir, yine ne kozlar kırdın..

İçimi çekerek cevap verdim:

— Koz kırmak bizden geçti, çocuğum... Şimdilik ara sıra yalnız pot kırıyoruz.....

M. Salâhaddin

Tâbiiyet borçları

Tâbiiyet muamelesinden alınacak harçlar hakkındaki 1260 numaralı kanuna müzeyyel kanun bitmiştir. Kanuna naazran, tabiiyet muamelelerinden alınacak harçlara dair olan 15 mayıs 1928 tarih ve 1260 numaralı kanuna aşağıdaki fıkra ilâve olunmuştur: Türkiyeye muvasalâtları tarihinden itibaren bir sene müddeti geçmiş olan muhacir ve mültecilerden, fakirliklerini bulundukları vilâyet veya kaza idare heyetleri ne tasdik ettirenler, birinci ve üçüncü maddelerdeki harçlara tâbi değillerdir."

Ayasofya mozayikleri

Ayasofyadaki mozayiklerde âsarı atika mütehassıslarından M. Withemor'in nezareti altında devam eden tetkikat müsbet neticeler vermektedir. Şimdiye kadar üç mozaik meydana çıkarılmıştır. İtalyadan bu husus için getirilen iki amele her gün muntazaman çalışmaktadır. M. Withemoe mevcut sekiz kadar mozaikin ortaya çıkarılmasından sonra bunların ayrı ayrı resimlerini alacak, şayanı dikkat çizgilerini zaptedecekler, şimdiye kadar gelen seyyahların da alâkasını celbetmiştir..

Etıbba muhadenet riyaset divanı

İstanbul Etıbba Muhadenet ve teavün cemiyetinin son kongresinde idare heyetine seçilen âzaların arasında divanı riyaset şu şekilde seçilmiştir:

Reis, Mazhar Osman B. — Akliye ve asabiye hastahanesi Baştabibi, Reisi sani, Ferit İbrahim B. — Serbest tabip — Sağlık yurdu sahibi, Kâtibi Umumi Fethi B. — Cerrahpaşa hastahanesi bakteriyoloju, Veznedar Nami B. — Serbest tabip, Âza, Osman Şerafettin B. Guraba hastahanesi Bakteriyoloju, Âza, Ihsan Sami B. — Serbest tabip. Âza Hayri Ömer B. — Serbest tabip.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

7 MAYIS 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen valûmata nazaran bugün hava kısmen bulutlu geçecek, rüzgâr garp istikâmillerinden esecektir.

Dün hava tazyiki 762 milimetre, azamî hararet 22, asgarî 11 derece idi.

Haftanın Yazısı

Yanlışlık

Çok defa size "Bu yazdığım hakikattir,, kaydile uydurma şeyler naklettiğimi itiraf edersem beni yalancılıkla itham etmeyiniz. Eğer her zaman hakikat yazsam bana lânet ederdiniz. Çünkü hoşa gitmemesi hususunda dünyanın ittifak ettiği yegâne söz hakikat ifade eden sözlerdir. Onun için sık sık bu mataba ilişmeyiz.

Lâkin bugün yazacağım vak'a — hikâye, ne derseniz diyiniz — yalnız eşhasın isimleri değiştirilmiş hakikî bir vak'adır. Şimdi ister inanın, ister inanmayın!.. Benden günah gitti...

* * *

Masalımızın kahramanı iki kişidir. Bir karı bir koca.. İstanbulda kulak mütehassısı Dr. Nail B. vardır. Altmışı bulmuş, olgun ve hâzık bir doktor. Bir kusuru var. Gözü dışarıda. Neden?.. Bu bir huydur ki; izahı müşküldür. Bu huyla huylanmış olanların karısı dünya güzeli olsa o, yine dışarıdaki çingene karısına bakar.. Başka türlü hareket elinde değildir.

Doktor Nail Bey böyledir amma karısı dehşetli bir şeydir. Kocasının bu zaafını bildiği için tedbirlerini almıştır. Bu tedbirler, süslenmek, podralanmak, koku sürmek, kocasının gözüne güzel görünmek gibi şeyler değildir. Hanım daha kestirme bir yol bulmuştur. Kocası geç kaldıkça, kocası dışarıda bir kadına göz koydukça velhasıl kocasının biraz çarpıldığını gördükçe basar sopayı... Gözlerinizi açmayın! Dünyanın bütün bankalarındaki altın depolar üzerine kasem ederim ki; bu böyledir. Otuz senelik ehli ayâl olduklarına nazaran bu dayak muhabbeti artık bir ev âdeti haline girmiş ve doktor her akşam bu tayınını yemeğe alışmış olduğu gibi Hanım da, sofu kadınların bir gece bile yatsı namazını kazaya bırakmadıkları gibi bu dayak ameliyatını hiç ihmal etmez. Haftada dört beş akşam doktor Nail Beyin karısından dayak yediğini söylersem beni mübalâğa ile itham etmeyiniz. Bu muhakkak tır. Doktor bunu dinî bir tevekkül ile yer, Hanım da bir (sadique) zevkile dayağı atar..

Aralarında şöyle muhavereler olur:

— Yine nerelerde kaldın bu saate kadar?..

— Kilinikte idim..

— Gözü kör olası! Saate de mi bakmadın! Saat on bire kadar kilinikte işin ne?..

— Vallahi kilinikte idim..

— Kiminle?. Hasta bakıcı ile mi?.. Yoksa..

— Hayır, bir mühim hasta vardı..

— Al öyle ise mühim hasta hesabına (şak!)

— Ay! Kulak tozuma vurdun!..

— Yâaa! Al öyle ise bir daha (şak!)

— Of! Yahu yavaş vur. Ne insafsız kadınsın!.

— İnsaf mı?. Sana insaf ha! Altmış yaşında Rum papa gibi herif gece yarılarına kadar dışarıda kimbilir hangi şatifillinin peşinde dolaşıyorsun. Al sana insaf (şak!)

— Vay! Dilimi ısırdım! Nah! kanadı!..

— Kanasın!.. İnşallah kökünden kopsun da o süprüntü karılara dil dökemez ol.. Söyle bakalım bana! Kiminle beraber din..

— Vallahi kimse ile beraber değildim..

— Sus! Yalancı düzenbaz herif!. Utanmadan yemin de ediyor...

(Şak!) ...

İşte bu sahne az çok farklarla doktorun her geç kaldığı gece tekerrür eder...

Doktor Nail Bey de haftada dört beş gece, geç kalır..

Doktor Beyin evinde hayat mücadelesi böylece devam ederken ortaya bir seyahat meselesi çıkıyor. Doğrusu bu seyahat fikrini kimin ileri sürdüğünü bilmiyorum amma her halde Hanımın muvafakati olmadan doktorun bir şey yapamadığına bakılırsa seyahati Hanımın istemiş olduğuna hükmetmek zaruretinde kalırız. Evet, doktor Nail Bey ile haremi Hanım bir Avrupa seyahatine çıkıyorlar.. Seyahat yataklı vagonla yapılıyor.. Tabii alt yatakta Hanım.. Üst ve dar yatakta doktor yatmak üzere..

Bu biribirine prestiş eden çift Sirkeci istasyonundan trene biniyorlar. Vagonda da başka kadın yok!.. Bu doktorun canını sıktığı kadar, Hanımın hoşuna gitmiyor.. Çünkü dayak faslına nihayet vermek lâzım gelecek.. Her ikisi de bu neş'esizlik içinde iştihasız bir akşam yemeği yedikten sonra erkence — yataklı vagonlarda âdet olduğu veçhile — yataklarına yatıyor ve arabanın sallantı ve tıkırtısı ile uykuya dalıyorlar.

Tren Bulgar hududunu geçerken, gümrük kontrol memurları geliyor ve gece saat ikiye doğru yolcuları uyandırıyorlar..

Bu meyanda tabiî bizim çifte de geliyorlar..

Hanım, odaya — öyle düşünüyor — gece yarısı giren adamın bermutat geç kalmış kocası olduğunu derhatır ederek. Bulgar gümrük memurunu yakalıyor. Esasen vagonun koyu mavi ışık veren gece lâmbası da karşısındakinin kim olduğunu bir uyku sersemine tanıtmıyacak kadar zayıf...

Hanım alıyor eline Bulgar gümrük memurunu ve bir taraftan:

— Yine mi geç kaldın bre sıkılmaz herif!. diyor.. Bir taraftan tokatlamağa başlıyor.. Bulgar gümrük memuru Türkçe bilen bir adam.. Cevap veriyor:

— Bre ne yaparsın Hanım?. Ne tokatlarsın beni?..

— Seni utanmaz herif, zevzek herif seni!.. Bak bak bak! Bir de taklit yapıyor.... Ne mi yaparım.. İşte böyle yaparım (şak, şak)

Bu patırdıya doktor uyanmış.. Lâfları ve şakırtıları işitiyor.. Kendi hesabına birinin dayak yediğini de çoktan anlamıştır. Amma kalkıp:

— Yahu! Yanlış döğüyorsun!. O, ben değilim.. diyebilir mi? Siz olsanız diyebilir misiniz?..

Bulgar memuru, mukavemet etmese daha bir araba dayak yiyeceğini anlayınca Hanımı itip, elektriği yakıyor, ve Hanım da yaptığı yanlışlığı anlıyor.. Gürültüye, kondüktör ve diğer memurlar geliyorlar. Bulgar gümrük memuru davacıdır.. Uzun uzadıya lâflar oluyor, uzatmıyalım.. Adama bir sürü para vererek gönlünü yapıyorlar..

Ve meseleyi kapatıyorlar... O gün bugündür, Hanım doktoru döğerken aydınlıkta o mu, değil mi diye yüzüne bakıp emin olmadan dayak atmıyor...

FELEK

HİKÂYE

Ders

Selim Refet Bey bir gün Leylâ Kudret Hanımı bir çayda gördü ve beğendi. Leylâ Hanım uzun boylu, sarışın, levent, balıketi ve son derece iyi giyinmesini bilen bir kızdı. Birgün kıza yaklaştı. Konuştular. Seviştiler ve evlendiler.

Düğünden sonra genç kadında acayip değişikler başladı. Saçları plâtin rengini aldı. Yani daha açıldı, daha ipekleşti ve parlaklaştı. Gözkapaklarına hale gibi ince bir mor çizgi çekildi. Uzun kirpiklerinin kavisleri arttı. O kadar ki bakışına da bir başkalık bir halâvet geldi. Dudaklarının hatları daha tebarüz etti ve rengi daha kırmızılaştı. Yanaklarına da çekici bir pembelik yayıldı.

Bu tahavvül haddi zatında Selim Refet Beyin hoşuna gitmemiş değildi. Karısını pek sevdiği için, onda ne görse hepsini beğeniyordu. Zaten kadının güzelliğine başka bir revnak vermek için kullandığı her şeyi, cazibe ve rabıtayı gıdalandıran bir vasıta telâkki ediyordu. Yalnız hoşuna gitmeyen şey, daha güzelleşen ve alımı artan karısının sokakta, tiyatroda, birahanede bütün başları kendisi ne çevirmeğe başlamış olmasıydı.

Evde ikisi yalnızken, genç kadının manzarası, yürüyüşü, gülüşü, konuşması her şeyi hoşuna gidiyordu. Fakat sokağa çıktıkları zaman mesele değişiyordu. Nereye girseler, halkın gözleri yiyecekmiş gibi, hem de inat ve ısrarla genç kadına takılıyordu. Bazan gözlerin anlattığı kâfi gelmiyormuş gibi dillerden de takdirkâr nidalar ve sayhalar geliyordu:

— Allah üzene bezene yaratmış..

— Vay anam, ah canım..

— Allah kocasına bağışlasın..

— Ne enfes, ne can şey bu?.

— Kırk bir kere maşallah.. ve saire..

Selim Refetin işte buna içi sıkılıyordu. Tab'an mütevazı ve muhteriz olduğu için, Selim Refet herhangi bir sebeple halkın nazarı dikkatini celbetmekten daima kaçınırdı. O kadar kuvvetli de değildi. Hattâ üstelik korkaktı da.. Meselâ elâlem ortasında bir kavga, bir rezalet, aman Allahım, dünyada en çekindiği şeydi.. Bunun için de harfendazlık edenleri duymamazlıktan, karısına dikilen gözleri görmemezlikten geliyordu. Maamafih için için de şöyle düşünüyordu:

— Acaba Leylâ bunların farkında mı? Eğer farkında ise kocası olacak herif yanında iken, neye müdahale etmediğine merak etmeyor mu?

Bunu da birgün Beyoğlunda bir lokantada yemek yedikten sonra, hesabı göreceği zaman anladı. Leylâ ayağa kalkmış, eldivenlerini giyiyordu. O sırada iki genç ileride bir masaya oturmak için Leylânın yanından geçiyorlardı. Birden durdular. Bir tanesi:

— Kızım bu ne güzellik böyle? dedi.

Öteki de arkadaşına sordu:

— Davet edelim mi?

Leylâ yürüdü. Kıpkırmızı kesilen Selim Refet Bey de karısını takip etti. Hiddetinden şöyle bir yerinden doğrulmuş, fakat nefsine hâkim olmuştu. Utanmak bilmeyen adamlarla lokanta ortasında rezalet çıkarmak işine gelmemişti.

Sokağa çıkıp bir otomobile bindikleri zaman Leylâ sordu:

— Ne söylediler işittin mi?

— Neyi işittim mi?

— Lokantadaki iki edepsizlerin söylediklerini..

Selim Refet hayret eder gibi görünerek sordu:

— Ne söylediler Allah aşkına?

Kadın omuzlarını silkti:

— Sen zaten bana ne ağır şeyler söyleseler işitmezsin.

— Karıcığım, bir az da kabahat senin. Pek nazarı dikkati celbedecek haldesin..

— Ben mi? Allah, Allah! İşte buna şaştım. Neye nazarı dikkati celbedecek halde imişim.. Bir defa herkes nasıl giyiniyorsa, ben de öyle giyiniyorum. Eğer güzelsem, yüzüme kezzap suyu dökemem ya.. Asıl şaştığım şey sensin. Kocam olacaksın da, karına hakaret ettikleri zaman beni mü dafaa etmiyorsun.

Selim Refet düşündü. Belli ki nazarı dikkati celbetmek karısının hoşuna gitmiyor değildi. Bu âşikârdı. Fakat kocasını tehlikeli rezaletlere atmak isteyordu? Hayır, bu mümkün değildi. Biliyordu ki karısı kendisini seviyordu. Belki düşünmeden bir söz söylemişti.

Bir aralık Leylâ:

— Bu bahsi kapatalım, dedi.

Selim sustu. Karısı ile ilk sessiz kavgası bu olmuştu. İlk defa olarak kocasının bir hareketini mazur görmeyordu. Peki, bunun sonu ne olacaktı? Elbet yarın öbürgün tekrar sokağa çıkacaklar, gene herifin biri lâf atacak. O vakit bu herifle kavga mı etmeli? Yoksa karısının nazarında aşağılık bir koca derekesine düşmeği mi kabul etmeli? Bu suale cevap araştırırken, birden bire aklına parlak bir fikir geldi.

Ertesi akşam yazıhaneden çıkınca, doğru eskiden tanıdığı bir kahvehaneye gitti. Kahveciye sordu:

— Cihangirli Arif Bey buraya gelir mi?

Kahveci, kahvenin dibindeki bölmeyi gösterdi. Selim Refet B. oraya gidince, okkalık kahvesini önüne almış ve nargilesini kurmuş bir adam yaklaştı:

— Vay Arif Bey, ne âlemlerdesin? Buralarda mısın? diye sordu.

Arif Bey birden bire kendisine bu şekilde hitap eden adamı tanıyamadı ve nihayet tanıştılar. Eski mektep arkadaşı Selim Refet.. Dünya bu! İnsanlar mektepten çıkınca, hepsi de çil yavrusu gibi dağılıyorlar. Selim Refet B. oturdu. Bir kahve ısmarladı ve dereden tepeden konuştuktan, ve karısının meselesini anlattıktan sonra, dedi ki:

— Arif Bey, senden bir ricam var. Bu işte küçük bir rol oynayacaksın. Çünkü karım..

Arif Bey sözünü kesti!

— Anladım, dedi, karına bir ders vermek istiyorsun. Yani yabancı bir herifle kavganın ne tehlikeli bir şey olduğunu karına anlatmak istiyorsun ve sonra senin de öyle korkan bir koca olmadığını ve hini hacette edepsizlere terbiyelerini verecek kudrette bulunduğunu göstrmek istiyorsun. Rolümü anladım. Yani ben bu lâf atan edepsizlerden biri olacağım ve sen de kalkıp beni bir temiz döveceksin. Öyle değil mi?

— Evet. İyi anladın. Al şu yirmi beş lirayı... Bir pardesü alırsın..

— Yani şık bir adam görünmek için.. Kabul! Sen işi bana bırak. Ne demiştin? Yarın akşam tarif ettiğin lokantada.. Pekâlâ!

Ertesi akşam, Selim Refet karısı ile ayni lokantada yemek yiyordu. Karşısında da perdesülü bir adam vardı. Leylâya dik dik bakıyordu. Selim Refet birden bire yerinden doğruldu ve pardesülü adama ateş püskürür gibi bağırdı:

— Beyfendi, terbiyenizi muhafaza ediniz. On dakikadır gözünü zü buradan ayırmıyorsunuz.

Pardesülü adam da:

— Terbiyesiz sana derler. İade ederim, dedi.

Leylâ heyecan içinde:

— Aman Selim, Allah aşkına sus! Bir rezalet çıkmasın. Sükûnet bul Selimciğim, ne olur benim için..

— Ben sükûnetimi kaybetmiş değilim ki.. Fakat şu herife bir ders vermek isterim.

Bu sefer pardesülü adam da yerinden kalktı:

— Bana ders verecek adam daha anasının karnından çıkmamıştır, dedi.

Selim üzerine atıldı ve garsonlar daha ayırmağa gelmeden, boğazına sarıldı ve pardesülü adama bir tokat vurdu. Pardesülü adam yıkıldı ve şapkası bir tarafa gitti. Garsonlar ayırdılar. Mağlûp adam, şapkasını yerden alarak:

— Kudurmuş mu nedir? Diye mırıldanarak lokantadan çıktı, gitti.

Selim Refet muzafferane yerine oturduğu zaman, karısı gurur la, iftiharla, aşkla kocasına bakıyordu. Maamafih heyecandan da hâlâ titriyordu. Ateşli bir sesle:

— Ah Selimciğim, dedi, sen ne cesurmuşsun, ne kuvvetli imişsin. Halbuki ben seni... Artık bundan sonra hele birisi bana yan baksın. Hemen sana söyleyeceğim. Edepsizlerin hepsine de birer birer derslerini ver.

İktısadî Bahisler

İsveçle ticarî münasebetlerimiz

Bir çok Avrupa memleketlerile olduğu gibi, İsveçle de ticarî münasebetimiz menafiimiz hilâfına durgun gidiyor. Son altı senelik istatistikleri tetkik edersek şöyle bir cetvel meydana çıkar:

	İthalât	İhracat
1926	625.000	771.000
1927	1,514.000	634.000
1928	2,828.000	664.000
1929	4,908.000	731.000
1930	2,754.000	1,191.000
1931	2,118.000	464.000

Bu senelerdeki fark şöyledir:

1926	146.000
1927	880.00
1928	2,164.000
1929	4,177.000
1930	1,563.000
1931	1,654.000
	10,438.000
	146.000
	10.292.000

Yani 10,292.000 lira Türkiyenin aleyhine çıkıyor.

Yukarıda zikrolunan rakamlar İsveçten ithalâtımızın daimî surette tezayüt ve bizim bu memlekete ihracatımızın da 1930 senesi hariç olmak üzere mütemadiyen tenakus etmekte olduğunu göstermektedir.

Bir takım ihracatımız Hamburg ve Roterdam yolu ile yapılmakta olduğundan nazarı itibare alınmamaktadır. Bundan maada İsveçe olan ihracatımızdan bazı maddelerin nazarı itibare alınmadığını düşünecek mukayeseyi İsveç istatistikleri üzerine tesbit etmeği daha doğru bulduk. Bu istatistiklere nazaran:

İthalâtımız

1926	2.463.000	Kuron
1927	6.381.000	„
1928	11.639.000	„
1929	6.939.000	„
1930	8.065.000	„
	35.487.000	Kuron

İhracatımız

1926	2.347.000	Kuron
1927	3.160.000	„
1928	1.109.000	„
1929	4.196.000	„
1930	4.272.000	„
	15.084.000	Kuron

İsveç istatistikleri henüz tabolunmamış bulunan 931 senesi hariç olarak beş sene zarfında 20.403.000 kuronluk yani on milyon 201.500 Türk liralık bir fark göstermektedir.

Bu yekûna Türkiye 1931 senesi istatistiklerinde görülen 1 milyon 654,000 liralık bir fark ilâve olunduğu takdirde 11,855,500 liralık bir fark meydana çıkıyor.

Türkiye istatistiklerine göre tesbit olunan 10.292.000 liralık fark ile İsveç istatistiklerine göre tesbit olunan 11.855.000 liralık fark mukayese olunduğu takdirde Türkiyenin aleyhine 11,073,000 lira vasati bir fark hâsıl olur.

Bundan maada bu yekûna Nafia Vekâletile münakit şimendifer inşaatı mukavelesi mucibince İsveç — Danimarka şirketine verilen ve bir kaç milyonlara baliğ olan tediyat ve mukabilinde memlekete hiç bir şey getirmeyen yekûn ilâve olunmalıdır.

Orhan Brandt Bey İsveç ile Türkiye arasındaki münasebatı ticariye hakkında bir kitap neşretmiştir. Bu kitapta izah olunduğu veçhüzere bu vaziyet devam edemez. Türkiyenin fakirleşmesinin bertaraf edilmeyen sebebi, iştira kabiliyetinin zayıflaması ve binaenaleyh İsveç ihtiyacatın azalmasıdır.. İthalâtın tezayüdü ancak Türk mallarının ihracatının tezyidile kabildir.

İsveçe olan ihracatımızın ehemmiyeti hakkında bir fikir edinilebilmek için, bu memleketin ihtiyacatı, bizim oraya ihracatımız ve İsveçin ithalâtı hakkında bir mukayese yapmak lâzımdır.

İsveçin 1930 senesindeki umumi ithalâtı şudur:

Tütün	710,590	Ton
Sigara	130,873	„
Krom cevheri	26,303,000	„
Halı	8,584,826	„
İncir	843,297	„
Üzüm	,256,887	„
Fındık	?	„
Afyon	?	„
Afyon müştakkatı	?	„
Palamut	11.271,000	„
Ketentohumu	36,193,000	„
Susam „	?	„
1930:	86.293.473	Ton

Türkiyenin İsveçe ihracatı ise şudur:

1930	191.584	Ton
1931	163.088	„
1930	0.210	„
1931	1.471	„
1930	23.675.000	„
1931	8.500.000	„
1930	3.155	„
1931	2.503	„
1930	95.000	„
1931	41.000	„
1930	1.344	„
1931	0.000	„
1930	87.960	„
1931	22.858	„
1930	2.481	„
1931	0.929	„
1930	0.064	„
1931	129.000	„
1930	15.000	„
1931	20.000	„
1930	24.056.734	Ton
1931	8.895.913	„

Şu hale nazaran krom madeninden maada diğer istihsalâtımızın ancak İsveçte tanınmış olduğu anlaşılıyor.

Daha bir çok mevat İsveç tarafından satın alınmaktadır ki bu ihtiyacatın velev bir kısmını olsun Türkiyeden satın alınabilir. Meselâ:

İsveçin 1930 da ithalâtı umumiyesi:

Buğday	175.785	Ton
Mısır	134.634	„
Yulaf	45.964	„
Fasulya	3.371	„
Susam ve zeytinyağı	381	„
Kurşun	11.725	„
Civa	20	„
Pamuk	26.463	„
Yün	7.024	„
Deri	20.115	„
Magnezit	2.037	„
Zimpara	489	„
Barsak ve sair hayvan	2.177	„
Ketenyağı	142	„
Pamukyağı	1.398	„
Pamuk küspesi	21.133	„
	452.858	Ton

Yukarda gösterilen istatistikler meleketimizin başlıca istihsalâtının büyük mikyasta sürümüne İsveç piyasasının müsait olduğu anlaşılır. Yukarda zikrolunan mevat nazarı itibara alındığı takdirde, İsveçin bu mevat ithalâtının 539.151 ton olduğu, halbuki memleketimizin 1930 senesinde 24.056 ton olduğuna göre 4,46 % sine ve 1931 senesinde 8916 ton olduğuna göre, 1,65% sine baliğ olmaktadır.

İsveçin 1929 ve 1930 umumî ithalât istatistikleri nazarı itibara alındığı takdirde Türkiyeden olan ithalâtı yüzde hesabile:

1929 senesinde	4.196.000	kuron 0,24 %
1930 senesinde	2.272.000	kuron 0.26 %

İsveçin Yunanistandan ithalâtının bizimkinden pek yüksek olduğu nazarı itibara alınırsa yukarda zikrolunan rakamları iki misline çıkarmalıdır.

İsveçten ithalât umumiyetle resmi devair ve müessesata ait levazım olduğundan, hükûmetin tatbik etmekte bulunduğu takas kanunu mucibince gelen mal bedeli mukabilinde memleket istihsalâtının ihracına, istihsalâtımızın İsveçte sürümüne vesile olacaktır. Hattâ bu tedbirin bir kaç sene evvel alınmamış olması şayanı teessüftür. Çünkü o zaman şimendifer hakkında İsveç grupu ile ve levazımı harbiye için de Bofors firmasile münakit mukaveleler bedeli yukarda görülmekte olan ticari açığımızı kapamağa medar olurdu.

Milliyet'in Romanı: 3

Eve Düşen Yıldırım!

Nahit Sırrı

Şayeste sofradan kalktı, çok yatkın bir çehre ile, canı hiç istemiye istemiye, Ahmet Şükrü Efendinin bavulunu hazırlamağa başladı.

Fakat on on beş dakika için de her şeyi hazırlamış, yerleştirmiş, bitirmiş bulunuyordu. Kocasından ancak iki yaş küçük olduğu için taravetini de artık kaybetmeğe başlayan Şayeste, çok hamarat, çok tertipli bir ev kadınıydı.

Zaten vaktile Namığa kız aranırken de bu meziyetine tama edilmiş, "— Pek çalışkan ve işgüzar bir kızmış!" diye öyle güzel olmamasına ve fakir bir dul annenin bilmem kaçıncı çocuğu olmasına rağmen eve gelin getirilmişti.

Otuz senelik ehli ayâl olduklarına nazaran bu dayak muhabbeti artık bir ev âdeti haline girmiş ve doktor her akşam bu tayınını yemeğe alışmış olduğu gibi Hanım da, sofu kadınların bir gece bile yatsı namazını kazaya bırakmadıkları gibi bu dayak ameliyatını hiç ihmal etmez. Haftada dört beş akşam doktor Nail Beyin karısından dayak yediğini söylersem beni mübalâğa ile itham etmeyiniz. Bu muhakkak tır. Doktor bunu dinî bir tevekkül ile yer, Hanım da bir (sadique) zevkile dayağı atar..

Aralarında şöyle muhavereler olur:

— Yine nerelerde kaldın bu saate kadar?..

— Kilinikte idim..

— Gözü kör olası! Saate de mi bakmadın! Saat on bire kadar kilinikte işin ne?..

— Vallahi kilinikte idim..

— Kiminle?. Hasta bakıcı ile mi?.. Yoksa..

— Hayır, bir mühim hasta vardı..

— Al öyle ise mühim hasta hesabına (şak!)

— Ay! Kulak tozuma vurdun!..

— Yâaa! Al öyle ise bir daha (şak!)

— Of! Yahu yavaş vur. Ne insafsız kadınsın!.

— İnsaf mı?. Sana insaf ha! Altmış yaşında Rum papa gibi herif gece yarılarına kadar dışarıda kimbilir hangi şatifillinin peşinde dolaşıyorsun. Al sana insaf (şak!)

— Vay! Dilimi ısırdım! Nah! kanadı!..

— Kanasın!.. İnşallah kökünden kopsun da o süprüntü karılara dil dökemez ol.. Söyle bakalım bana! Kiminle beraber din..

— Vallahi kimse ile beraber değildim..

— Sus! Yalancı düzenbaz herif!. Utanmadan yemin de ediyor...

(Şak!) ...

İşte bu sahne az çok farklarla doktorun her geç kaldığı gece tekerrür eder...

Doktor Nail Bey de haftada dört beş gece, geç kalır..

Doktor Beyin evinde hayat mücadelesi böylece devam ederken ortaya bir seyahat meselesi çıkıyor. Doğrusu bu seyahat fikrini kimin ileri sürdüğünü bilmiyorum amma her halde Hanımın muvafakati olmadan doktorun bir şey yapamadığına bakılırsa seyahati Hanımın istemiş olduğuna hükmetmek zaruretinde kalırız. Evet, doktor Nail Bey ile haremi Hanım bir Avrupa seyahatine çıkıyorlar.. Seyahat yataklı vagonla yapılıyor.. Tabii alt yatakta Hanım.. Üst ve dar yatakta doktor yatmak üzere..

Bu biribirine prestiş eden çift Sirkeci istasyonundan trene biniyorlar. Vagonda da başka kadın yok!.. Bu doktorun canını sıktığı kadar, Hanımın hoşuna gitmiyor.. Çünkü dayak faslına nihayet vermek lâzım gelecek.. Her ikisi de bu neş'esizlik içinde iştihasız bir akşam yemeği yedikten sonra erkence — yataklı vagonlarda âdet olduğu veçhile — yataklarına yatıyor ve arabanın sallantı ve tıkırtısı ile uykuya dalıyorlar.

Tren Bulgar hududunu geçerken, gümrük kontrol memurları geliyor ve gece saat ikiye doğru yolcuları uyandırıyorlar..

Bu meyanda tabiî bizim çifte de geliyorlar..

Hanım, odaya — öyle düşünüyor — gece yarısı giren adamın bermutat geç kalmış kocası olduğunu derhatır ederek. Bulgar gümrük memurunu yakalıyor. Esasen vagonun koyu mavi ışık veren gece lâmbası da karşısındakinin kim olduğunu bir uyku sersemine tanıtmıyacak kadar zayıf...

Hanım alıyor eline Bulgar gümrük memurunu ve bir taraftan:

— Yine mi geç kaldın bre sıkılmaz herif!. diyor.. Bir taraftan tokatlamağa başlıyor.. Bulgar gümrük memuru Türkçe bilen bir adam.. Cevap veriyor:

— Bre ne yaparsın Hanım?. Ne tokatlarsın beni?..

— Seni utanmaz herif, zevzek herif seni!.. Bak bak bak! Bir de taklit yapıyor.... Ne mi yaparım.. İşte böyle yaparım (şak, şak)

Bu patırdıya doktor uyanmış.. Lâfları ve şakırtıları işitiyor.. Kendi hesabına birinin dayak yediğini de çoktan anlamıştır. Amma kalkıp:

— Yahu! Yanlış döğüyorsun!. O, ben değilim.. diyebilir mi? Siz olsanız diyebilir misiniz?..

Bulgar memuru, mukavemet etmese daha bir araba dayak yiyeceğini anlayınca Hanımı itip, elektriği yakıyor, ve Hanım da yaptığı yanlışlığı anlıyor.. Gürültüye, kondüktör ve diğer memurlar geliyorlar. Bulgar gümrük memuru davacıdır.. Uzun uzadıya lâflar oluyor, uzatmıyalım.. Adama bir sürü para vererek gönlünü yapıyorlar..

Ve meseleyi kapatıyorlar... O gün bugündür, Hanım doktoru döğerken aydınlıkta o mu, değil mi diye yüzüne bakıp emin olmadan dayak atmıyor...

FELEK

zile görmek Ahmet Şükrü Efendiye nasip olmıyacaktı. Ertesi günü Haydarpaşa vapurundan köprüye çıkar çıkmaz hemen bir otomobile atlıyarak gittiği Cerrahpaşa hastahanesinde, kısa boylu ve suratının tüyleri yolunmuş hissini veren bir kâtip:

— Komisyoncu Hüsnü Efendi mi; ha, şu dahiliye koğuşunda 11 numaralı yataktaki hasta değil mi? Yarım saat evvel öldü, demişti.

Ve bu haber verişten sonra, Ahmet Şükrü Efendi çocuklar gibi hıçkıra hıçkıra ağlamağa başladı. Senelerden beri ağzına ismini almadığı kardeşini bu kadar sevdiğini, ölümüne bu derecehotgâmlığından, manasız ve çirkin gururundan da nefret ediyordu. Kardeşinin ümitsiz bir halde bulunduğunu başkaları bir iki gün evvel yazdıkları halde, « — Ancak bizzat çağırır, gelmemi rica ederse giderim!» diye beklemiş, kendiliğinden kalkıp gelmemişti. Eski kinleri ve eski hiddetleri ölüm yatağının başında bile unutmamıştı.

Zavallı, kendisini kim bilir nasıl beklemiş, gözlrini dünyaya kim bilir ne ümitsiz kapamıştı!

Kardeşinin vefatı kadar son saatindeki bir hareketi de Ahmet Şükrü Efendiye dokunmuştu. Hasta can verirken kızının başı ucunda bulunmasına razı olmamıştı. Zavallı çocuğa bu genç yaşında bir ölüm manzarasını, can çekişen bir babanın ölüm manzarasını göstermemek istemiş, en son dakikalarının eriştiğini anlayınca biraz iyileşen bir adam neş'esi takınaseviyorsan gidip biraz dinlen yavrum, diye ısrar etmiş, onu o da, merhameten misafir edildiği eve yollamıştı. Kız daha orada, babasız kaldığından bihaber bekliyordu.

Ahmet Şükrü Efendi bunları anlatan ev sahibine:

— Beni hemen çocuğun yanına götürünüz! diye rica etti. Bu, Hüsnü Efendinin eski komşularından kendi gibi ihtiyar bir zevceden başka hiç kimsesi olmayan mütekait bir ihtiyar memurdu. Cenazenin kaldırılmasına ait işlerle yarım saat sonra dönüp meşgul olmak üzere, hemen hastahaneden çıktılar.

Komşunun evi zaten beş dakikalık bir yerde idi. Sokak içinde, gün görmez ve eski bir ahşap ev. Kapısını çalar çalmaz hemen ayak sesleri, kapıyı biran evvel açmak için merdivenden çılgın gibi inen ayak sesleri duyuldu: Pek mühim bir habere intizaren bu evde

Hastanın ölüm yatağında yazmış olduğu gibi, misline nadir tesadüf olunacak derecede güzel bir kızdı. Ağlamaktan kızarmış gözlerine ve sap sarı kesilmiş yüzüne rağmen, yine harikulâde güzeldi.

Hayatında ilk defa olarak karşısına çıkan yeğenini bu kadar ıztıraplı ve bu kadar bedbaht görünce, Ahmet Şükrü Efendi artık her tedbir ve ihtiyatı unuttu. Genç kızı titreyen omuzlarından tutup kendine çekerek:

— Senin baban artık benim yavrum, dedi.

Üç gün sonra İstanbuldan ayrıldılar. Genç kızın evlerinde misafir kaldığı ihtiyarla karısı, hiç çocukları olmadığı için senelerden beri ona adeta evlât nazarile bakmışlardı. Ankaradan çağrılan amca gelmezse kendisini hakikaten evlât edinmeğe hazırlanıyorlardı. Hele kadın:

— Hüsnü Efendi ile haremi gibi geliyor, diye derin derin içini çekiyor, gözleri dolu dolu oluyordu. Hiç olmazsa bir hafta on gün daha Ankaraya dönmemeleri için ısrar ediyorlardı. Fakat Ahmet Şükrü Efendi inat etti.

— Daireden ancak iki gün için izin aldım. Hemen gitmek elzem, diyordu. Kalabilirdi. Lâkin Cebecideki açık ve ferah evde ve üç genç arasında kızın daha çabuk teselli bulacağını, avundurulmasının daha kolay olacağını zannediyordu.

Muazzeze karşı hissettiği zaaf ve muhabbetin eşini, ancak ilk çocuğu olan Namığın küçüklüğünde duymuştu. Kıza muamelesinde, oğullarına ve hattâ gelinine karşı daima gösterdiği mütehakkim edadan bir zerre yoktu. Babasını da kaybedince dünya üzerinde kendisinden başka kimsesi kalmayan bu zavallı çocuğa karşı, hudutsuz bir merhamet duyuyordu.

met hissi karışıyor gibiydi. Eminönündeki büyük mağazaları dolaşarak ona bir çok şey satın almıştı. Fakat babasının soğuk topraklara daha yeni verildiği günlerde Muazzezin bunları istemiyeceğini, bunlara bakmıyacağını hissediyordu. Aldığı şeyleri paket paket getiriyor, bavula koyuyordu. O kadar çok şey almıştı ki, bir bavul daha tedarikine mecbur oldu.

Üç gün sonra, bir perşembe günü, yola çıktılar. Muazzezin bütün eşyası ufarak bir çantaya sığmıştı. Hüsnü Efendinin serseri ve talisiz hayatında kaç şehir, kaç kasaba dolaşmış, vapurlara girmiş, trenlere, otomobillere sığmmış bir eski çanta. Sırtında ise hayli eskimiş ve hayli ufalmış kahverengi bir manto, başında örme bir bere vardı. Kıyafeti, Şişli apartımanlarındaki kibar hanımefendilerin hizmetçileri tarafından da elbette hakir görülecek

Birinci sahifeden geçen yazılar

Polonya Bayramı

Bu münasebetle Ankarada bir müsamere verildi

ANKARA,6.— Lehistanın Milli bayramı münasebetiyle çarşamba akşamı Büyük Elçilikte bir musiki süvaresi verilmiştir. Süvarede Büyük Millet Meclisi Reisi Pş. Hz. Dahiliye Vekili ve Hariciye Vekâleti Vekili Şükrü Kaya, Maarif Vekili Esat, Gümrük ve İnhisarlar vekili Ali Rânâ, B. M. M. Reis vekili Hasan ve Vasıf, Riyaseti Cümhur umumi kâtibi Hikmet ve yaver Celâl, Hariciye vekâlet müsteşarıNuman Rifat Beyler ve mebusarla vekâletler erkânı, şehrimizdeki sefirler ve sefaretler erkânı ve matbuat mümessilleri ve aileleri bulunmuştur.

Süvarede, Musiki muallim mektebi profesörlerinden Ekrem Zeki B. piyanoda Sadri Beyin refakatiyle muhtelif garp eserlerinden parçalar çalmış ve çok takdir edilmiştir.

Musiki Mualim mektebine celbounan iki teganni mualliminden Polonyalı Mlle. Gekotovska yine Sadri Beyin refakatiyle, dört opera parçası söylemiş ve ondan sonra Ekrem Zeki Beyin bestelediği "Mehtap" isimli Fransızça bir parçayı ve "İstırap" adli Türkçe bir parçayı bestekârın piyanoda refakatiyle büyük bir muvaffakiyetle teganni etmiştir. Ekrem Zeki Beyin bu iki güzel eseri takdirle karşılanmıştır. Bundan sonra Posnan operası artistlerinden Musiki Muallim mektebi teganni mualimi M. Casimir Gekotovski, çok güze sesiyle dört parça söylemiş ve onu refikası Mme. Marie Bojar'ın çok muvaffakyiet ile söylediği üç Polonya eseri takip etmiştir. Evvelce Varsova operası primadonnası olan Mme Bojar'ın çok yüksek ve güzel sesi bu geceye müstesna bir kıymet vermiştir. Her üç artiste de Sadri Bey piyanoda refakat etmiştir.

Polonya büyük elçisi cenaplarının refikası artistlere Leh milli rengini taşıyan kordelelerle süslenmiş birer buket vermiştir. Konserden sonra Polonya millî marşı ve Türk İstiklâl Marşı çalınmış, Sefir Hazretleri her iki Cümhuriyetin şerefine kadehini kaldırmış ve hazırun buna iştirak etmiştir .Süvare geç vakte kadar devam etmiştir. Sefir Cenapları ve refikası misafirlerini müstesna bir surette ağırlamışlardır.

İnhisarlar vekâletinin merkez kadrosu

Büyük Millet Meclisine takdim olunan bir kanuna nazaran inhisarlar vekâletinin merkez kadrosu şu suretle tesbit edilmiştir:

Hususi kalem, hukuk müşairliği, Teftiş heyeti,evrak ile cereyanı zarurî olan muamele ve muhabereyi temin edecek ufak bir kalemden ibarettir. Bütün bu teşkilâtta unvanları tasrih edilmiş olan memurların adedi yirmi atıdır.

Vekâletin teftiş heyeti üçüncü dereceden bir reis 4 üncü dereceden bir baş müfettiş, 5 inci dereceden bir birinci sınıf müfettiş, 6 ncı dereceden bir ikinci sınıf müfettiş, 7 inci dereceden bir üçüncü sınıf müfettiş, 8 inci dereceden bir beşinci sınıf müfettiş, 10 uncu dereceden dört müfettiş muavini 11 inci dereceden bir mümeyyiz ve 14 üncü dereceden bir kâtip bulunacaktır.

Hukuk müşavirliği teşkilâtında da 4 üncü dereceden bir hukuk müşaviri 11 dereceden bir tetkik memuru, 14 üncü dereceden bir kâtip bulunacaktır.

Bundan başka vekâletin merkez teşkilâtı kadrosunda baremin muhtelif derecelerine mensup 10 kadar mümeyyiz, memur ve kâtip ithal olunmuştur.

Feyziye lisesinde Müsamere

Dün Feyziye lisesinde bir izci müsameresi tertip edilmiştir.

Müsamerede talebe velileriile, davetliler ve şehrimiz maarif erkânı hazır bulunmuşlardır.

Musamere saat 21,30 da istiklâl marşile başlanmıştır.

Telebe tarafından İzmirin kurtuluşunu tasvir eden "Vasiyet" isimli bir piyesle, Moliere'in bazı parçalarından alınarak vücude getirilen bir eser temsil edilmiştir. Müsamere pek parlak olmuş, temsilde küçük san'atkârlar şiddetle alkışlanmışlardır.

Müsamere saat 5,30 da nihayet bulmuştur.

Fransız Reisicümhuru

(Başı 1 inci sahifede)

Beaugon hastahanesine kaldırılmış ve orada kurşunların çıkarılmasına çalışılmıştır. Saat 16 da doktorlar tarafından yapılan muayene neticesinde M. Doumerin iki yanağını delip geçen, fakat dimağına tesir yapmıyan bir kurşunla ve kolluğuna isabet etmekle beraber adalelere dokunmayan diğer bir kurşunla yaralandığı anlaşılmıştır.

M. Doumer kendisini bilmediği halde bir takım rabıtasız sözler söylemiştir. Doktorlar M.Doumere kan nakli ameliyesini icra etmişlerdir. Şimdilik başka bir ameliyat yapılması derpiş edilmemektedir.

M. Tardieu ile nazırlar ve M. Doumerin damadı suikast haberini duyar duymaz hastaneye gitmişlerdir.

Bir çok tanınmış şahsiyetler, bilhassa Emir Faysal, müteaddit diplomatlar ve muhtelif siyaset ricali Elysee sarayına giderek açılan deftere isimlerini yazdırmışlardır.

Suikast haberi Pariste büyük bir sür'atle intişar etmiş ve umumî bir teessür ve hüzün uyandırmıştır.

Hastahane civarında gayet kalabalık bir halk kütlesi bekleşip durmaktadır.

Alınan son haberlere göre M. Doumerin vaziyeti vahimdir. Fakat aldığı yaralar hayatını tehlikeye maruz bir halde gibi görünmemektedir.

Rus faşistlerinin sabık reisi olduğu anlaşılan katil bu suikastı Rusyada bolşeviklere karşı müdahelede bulunmayan Fransızlardan intikam almak maksadiyle yaptığını beyan etmiştir.

M. Doumer haleti nezide

PARİS, 6. A. A.— Havas Ajansı tebliğ ediyor: M. Doumer haleti nezididir.

İngiltere Kralı Mm. Dumere teessür beyan etti.

LONDRA, 6 A. A.— Kral M. Dumer'e yapılan süikastı haber alıralmaz, hemen Mm. Dumer ve M. Tardieu'ye beyanı teessür ve samimiyeti mübeyyin bir telgraf göndermiştir. Fransız Sefiri Buckingham sarayına gitmiş ve Kral tarafından huzura kabul olunmuştur.

Ecnebi hükûmetler M. Dumer'e yapılan suikastten dolayı teessür beyan ettiler.

PARİS, 6. A. A.— M. Dumer'e yapılan süikastten haberdar olur olmaz Fransız ve ecnebi siyasî ve diploması alemine mensup birçok şahsiyetler, bütün nazırlar, sefirler,birçok âyan ve meb'usan azaları ve Reisicümhurun şahsî dostları hastahaneye ve Eliza sarayına azimetle Mm. Dumer'e beyanı teessür ve iadei afiyet temennisinde bulunmuşlardır. Ecnebi devletler ve hükûmetler Reislerinden birçok teessür telgrafları gelmektedir.

M. Dumer'in vaziyeti tehlikede

PARİS, 6 (A.A.) — Dahiliye nezareti neşrettiği bir tebliğde M. Dumer'in saat 15 te tam bir suretle melekâtı akliyesine sahip olmadığı zannedilen bir Rus anarşistin süikastına maruz kaldığını bildirmektedir. Saat 17-30 da neşredilen sıhhî tebliğ şunları ihtiva etmektedir:

"Reisicümhur, birisi kıhfın kaidesinde ve büyük bir nezfi demmî intaç eden ikincisi sağ koltuk altında olmak üzere iki kurşun yarası almıştır. İki defa naklidem ameliyesi yapılmıştır. Vaziyet vahimdir."

Profesör Gosset M. Dumer'in saat 18 de ameliyat olacağını ve Reisicümhurun kurtarmaktan ümidini kesmediğini beyan eylemiştir.

Katil münevver bir adamdır

PARİS, 6 (A.A.) — Doktorlar vak'anın üzerinden birkaç saat geçmeden evvel M. Dumer'in sıhhî vaziyeti hakkında kat'i bir karar vermenin mümkün olmadığını söyleyorlar.

Katil Goulgouloff, tabip ve aynı zamanda Rus faşistleri cemiyetinin sabık reisidir. Merkum zabıtada, Fransızların Bolşeviklere yardım ettiklerinden ve Avrupa ile Amerikanın Sovyetlere para vererek Bolşevikliği teşçi ettiklerinden dolayı öldürmek istediğini söylemiştir.

M. Dumer'in vaziyeti iyileşiyor gibi..

PARİS, 6. A .A. — Katil Gougouloff'un 29 haziran 1895 tarihinde Labenskaya'da doğduğu ve bundan altı ay evvel Fransadan teb'idine karar verilmiş olduğu öğrenilmiştir.

Merkumun hatratını yazmağı adet edindiği defterde tesadüf edilen bir cümlenin bu suikastı tasavvur ve tasmim etmiş bulunduğunu gös-

Profesör M. Stefan Girof

[Başı 1 inci sahifede]

Beyle ziyaretime gelirlerdi. Ogünlerin hâtıratını el'an muhafaza ediyorum. Burada vereceğim iki konferanstan maada eğer hükûmetçe arzu edilirse Ankara'da da bir konferans verebilirim. Bu takdirde konferansta Balkan birliğinin husulü kabil olduğundan bahsederek buna ait muvafık ve muhalif fikirleri izah edeceğim."

Pr. Stefan Girof, Balkan konferansı Milli Bulgar grupunun reisi idi, bilâhara riyasetten istifa etmiştir. Profesör dün bize bundan bahsederken demiştir ki:

— Ben geçen seneye kadar birçok dostlarımla beraber Balkan birliği için çalışıyordum. Yunanlılar Balkan Birliği için tesis edilecek enstitünün Atina'da toplanmasını istiyorlardı. Atina'da bulunduğumuz zaman bu fikre itiraz ettim. "Ben sizi Sofya'ya davet etseydim gelir mi idiniz? Bittabi gelmezdiniz, öyle ise nasıl olur da bir Atinaya gidebiliriz? dedim. O sırada Atinada Beynelmilel sulh konferansı da toplanmıştı. Atinada bulunan Başmuhririniz Mahmut Bey enstitünün İstanbulda toplanmasını teklif etti. Herkes bu teklifi memnuniyetle kabul etti. Fakat Balkan birliğinin ilk müteşebbisleri Yunanlılar olduğu için ilk Balkan konferansı Atinada toplandı. İlk konferansta mühim hatveler atıldı. Ben bilhassa ekalliyet meselelerile meşgul oldum. Fakat bazı dostlarım Neuilly muahedesinin yeniden tetkik edilmesi lâzım geldiğini ileriye sürdüler. Halbuki ben fikre taraftar değildim. Muahedenin yeniden tetkikinden evvel Balkanlarda gümrük ve posta ittihadı meselelerinin tetkikini istedim, ve kendi prensiplerim dahilinde çalışmak için çekildim. Şimdi ayni gayeye vâsıl olmak için müsta killen çalışıyorum."

İstanbul Hıdrellezi

(Başı 1 inci sahifede)

yan yana oturiyordu. Fakat bu çok şakrak geçen günü akşamı pek fıraklı oldu. Dönüş gidiş kadar rahat değildi. Sabahleyin müsait şaraitle halkı kırlara taşıyan vesaitin akşam dönüşünde kifayetsizliği anlaşıldı. Herkessa bahliyin parti parti gittiği için vesait tedarikinde müşkülât çekilmiyordu. Fakat akşam dönüşte, çok kimseler vesaiti nakliye bulmakta müşkülât çektiler.

Dün Kâhtânenin fevkalâde kalabalık olması, bu meyanda bir çok istinbot ve motörlerin de o civarda dolaşmakta bulunması dolayisile kaza ihtimalleri daima mevcut bulunmuştur. Bunu nazarı dikkate olan Liman idaresi nöbetçi kaptanlığı da bir motörle orada bulunmuş ve icab eden tedabiri olmuştur .

Dün gerek Kâhtanede, gerek Balıklı, Kazıklı bağ ve emsali yerlerde, mıntakaların jandarma mıntakası olması dolayisile jandarma devriyeleri dolaşmış, en ufak bir cerh vakası olmamıştır. Yalnız ufak tefek sarhoşluk vak'aları failleri hakkında icab eden tahkikat evrâkı tayin olunmuştur.

---

termekte olduğu söyleniyor.

Katil, ayni zamanda muharrirdir

Katil isticvabı esnasında, Reisicümhuru Fransanın Bolşeviklere yardımından dolayı öldürmek istediğini söylemiş ve sözlerine şunları ilve etmiştir:

"Beni öldüreceğinizi biliyorum. Fakat, bu yaptığım şey benim için bir vazife idi. Hitler ile Mussolininin perestişkârlarındanım. Maamafih bunların hiç birisinden şimdiye kadar bir para bile almış değilim."

Katilin attığı kurşunla kesilmiş olan M. Dumer'in koltuk altı şiryanı saat 18,15 te biribirine bağlanmıştır. Doktorlar hafif bir salâh görüldüğünü söylüyorlar. Daha henüz baştaki yaraya ameliyat yapılmamıştır. Ancak kurşun tarafından şiryanın ikiye bölünmesinden mütevellit mebzul nezfi dem durdurulmuştur. Doktorlar ancak bir kaç saat sonra M. Doumer'in vaziyeti hakkında mütalea beyan edebileceklerini söylemişlerdir.

Reisicümhur, bütün melekâtı akliyesini muhafaza etmiş ve yanına gelen zevcesine bazı sözler söylemek suretiyle tevcihi hitap etmiştir.

M. Dumer'in aldığı yaranın en ehemmiyetlisi göğsünde bulunanıdır. Doktorlar iki defa yapılan naklidem ameliyesinin adeta bir mucize yarattığını söylemişlerdir .

Katil iki sene kadar Prağ'da ikamet etmiştir. Katilin Monako'da ikamet etmekte olan zevcesinin adliye emrine amade tutulması bildirilmiştir.

Katil komiserlikten adliyeye götürülürken yol üzerinde biriken halk kitlesi "Katile ölüm" diye bağırmışlardır.

Kemali faaliyetle siyasetle meşgul olan katil Monako'da bir takım taraftarlar peyda etmişti. Parise zevcesinin refakatinde gelmiştir.

Paul Brede namı müsteariyle Rusyaya dair birçok eserler yazmış bulunan katil muharrirlik san'atından istifade ederek Reisicümhur tarafından ziyaret edilmesi mukarrer olan mahalde bulunabilmek için mezuniyet alabilmişti.

Dünkü İstanbul - İzmir maçı

[Başı 1 inci sahifede]

dılar. Merasim yapıldı. Bayraklar teati edildi. Tam beşe çeyrek kala Kâmil Beyin idaresinde oyuna başlandı. İzmir takımı şu şekilde idi:

Fehmi
Lûtfi Rıza
Cemil Halil İbrahim
İsmail, Sait, Fikret, Hakkı, Namık

Buna mukabil İstanbul muhteliti şu şekilde idi:

Avni
Bürhan Mithat
Cevat Nihat Reşat
Niyazi, Salâhattin, Zeki, Fikret
Kemal Şefik

Oyuna İstanbullular başladı. Fakat bu hücum İzmir müdafaasında kolaylıkla kırıldı. Daha beşinci dakikada İstanbullular İzmir kalesine doğru tehlikeli bir akın yaptılar ve burada bir gol fırsatı kaçırdılar. Oyun çok cansız cereyan ediyor. İstanbul muhtelitinde muhakkak kazanacağına emniyeti var. Bir türlü oyunda âhenk temin edilemiyor. İzmirliler ise canla baş oyunu kazanmak azmi ile oynayorlar. İstanbullular bir türlü hâkimiyeti temin edemiyorlar. Hücumlar mütekabil oluyor. Bürhan çok bozuk ve falsolu bir oyun oynuyor. Muavin hattında bir türlü muhacim hattiyle irtibatı temin edemiyor. Haf hattında Cevat çok muvaffakıyetli bir oyun oynuyor. Oyunun yirmi üçüncü dakikasında Fikret muhakkak bir gol fırsatı kaçırdı. İzmir müdafaası çok çalışıyor. Gol fırsatları kaçırıyoruz. Bu devrede de İzmirliler canlı, İstanbullular ise isteksiz bir oyun oynadılar. Devre sıfır sıfıra beraberlikle bitti.

İkinci devrede oyuna İzmir başladı. Fakat topu kapan İstanbullular hücuma geçti. Fakat netice yok. Bundan sonra İzmir hücumda, Devrenin altıncı dakikasında İstanbul kalesine aktılar. Evvelâ Burhanı, sonra Mithatı atlattılar sağ açıkları sol içlerine bir pas verdi. Avni kaleden açıldı. Boş kaleye ilk gollerini kaydettiler. Bu golden sonra oyuna bir heyecan geldi. İstanbullular bu golün verdiği heyecanla hücuma geçtiler. Oyun bundan sonra İzmir nısıf sahasında oynandı. Tam yirmi dakika İzmir galip vaziyette oynadı. İstanbullular mağlûbiyetten kurtulmak için çalışıyorlar. Fakat İzmir müdafaası galibiyetoin verdiği neşe ile çok güzel oynuyorlar ve gol yapılmasına mâni oluyorlardı. Fikret sol açığa, Kemal Şefik sol içe geçti. Akınlar daha tehlikeli bir şekil aldı. Yirmi beşinci dakikada idi. Zeki Kemal Şefik'e üstadane ve kendine has bir pas verdi. Kemal bunu hüsnü istimal ederek sıkı bir sol şütle İzmir ağlarına taktı. Beraberlik temin edilmişti. Hücumlar bundan sonra tevali etti. Çok geçmeden Zeki ikinci golü kaydetti. Fakat hakem bunu her nedense ofsayt addetti. Muhtelit gene hücumda, Cevadın attığı bir hentbol cezasını gene Zeki kafa ile Salâhaddine gönderdi. Salâhaddin sıkı bir şüt attı. iDreğe vuran top İzmir kalesine girdi. Bu golle İstanbul takımı 2 - 1 galip vaziyete girmişti. İzmirliler İstanbulun yaptığı bu galibiyet golünden sonra bozuldular. Panik oldular. İzmir müdafaası İstanbulların hücumları karşısında bunalmışlardı. Bilhassa Zeki üstadane idaresile her dakika gol fırsatları ihzar ediyordu. Oyunun neticesine beşaltı dakika var. İzmirlilerin sol müdafii falsolu bir vuruş yaptı. Top havalandı. Niyazi kafa vurdu, topa yetişen Zeki sol ve sıkı bir şütle üçüncü defa olarak topu İzmir ağlarına taktı. Ve oyun da 3 - 1 İstanbulun galibiyeti ile neticelendi.. İzmirliler birinci devrede çok güzel bir oyun oynadılar, bilhassa müdafaa hattı çok güzeldi. İstanbullular ise muhakkak kazanacağız diye isteksiz ve cansız bir oyun oynadılar. Eğer İzmirlilerin muhacim hattında fırsatçı ve gol atabilecek kabiliyette bir iki oyuncu olsaydı. Birinci devrede gol kaydedebilirlerdi. İstanbul takımında müdafaa hattı çok bozuk bir oyun oynadı. Muavin hattında en ziyade muvaffak olan oyuncu Cevattı İkinci devrede İzmirliler bir gol kaydetmekle beraber İstanbulların golünden sonra ancak harekete gelebildiler. Son on beş dakikada İstanbul muhteliti şimdiye kadar görmediğimiz oyunlarından birini oynadı. Bilhassa Zekinin oyununu kaydetmeden geçemiyeceğiz. Zeki takımın galibiyetinde âmil oldu. Verdiği iki mükemmel ufkî pas gollerin kaydına sebep oldu. Yapmış olduğu son gol kendisinin kıymetini herkese gösterdi. İzmirliler ihmal edilecek bir kuvvet değildir. Çalışacak olurlarsa İstanbul için ileride tehlikeli bir rakip olacaklardır. İstanbulluları tebrik eder, İzmirlilere çalışmalarını tavsiye ederiz.

Bu oyundan evvel Fenerbahçe A ve B muhteliti ile Süleymaniye birinci takımı çok zevkli bir oyun yaptılar. Fener takımında Alâeddin, Sadi, Ziya, Hâdi, Hüsameddin Muzaffer gibi tanınmış oyuncular vardı.. Süleymaniyeliler ise İstanbulspor, Beykoz ve Vefayi mağlûp ederek ihmal edilmeyecek bir kuvvet olduklarını göstermişlerdi. Fenerliler baştan nihayete kadar çok güzel ve hâkim bir oyun oynadılar. Birinci devrede üç, ikinci devrede bir gol kaydettiler. Süleymaniyeliler bun ancak bir golle mukabele edebildi. Fenerliler maçı 4 - 1 kazandılar.

Akşam her iki takımın kaptanlarını gördük. İstanbul muhteliti nin kıymetli kaptanı Zeki Bey maç hakkında dediler ki:

— İzmir takımı bu maça lâzım gelen ehemmiyeti vererek çok çalışmış ve iyi hazırlanmış oldukla rını gösterdiler. İlk haftaymda bütün kuvvetlerini sarfederek enerjik bir oyun oynadılar.. İkinci devrede ayni şiddetle oynayamayamayacakları pek barizdi. Bizim takım ilk devrede biraz durgun oynuyor , istenilen şekilde âhengi temin edemiyordu. Oyunun sonlarına doğru İzmirliler çok bozulmuşlar ve kuvvetlerini kaybetmişlerdi. Bundan derhal istifade etmesini bilerek arka arkaya üç gol yaptık. İzmirliler bir seneden beri söylendiği kadar terakki ettiklerini ve iyi oyuncular bulundu ğunu gösterdiler. Kendilerini tebrik eder ve bir az daha çalışırlarsa kuvvetli bir rakip olacaklarına şüphe yoktur.

İzmir kafile reisi Adnan Bey ise:

— Biz tabii buraya iyi bir netice alacağız diye gelmedik. Takımın en mühim elemanları eksikti. İlk zamanlarda gerek hakem, gerek saha inzıbatını gerek halkın centilmenliğini takdir ettik. Vaktâ ki İzmir bir gol kazandı. Akabinde halkın taşkınlığ maçın kıyafetini gayri nizamî surette devama mecbur kıldı. Bu takımımızla bile neticeden memnun değilim. Hakem halk tarafından (Ambale) idi. Halkın tarafkir bağırışları oyunculara çok büyük tesir yaptı. Futbol federasyonundan bir temennim var. Diğer memleketlerde olduğu gibi bizde de mıntakalar arasındaki temsilî müsabakaları yabancı sahalarda oynatmak. İstanbul takımını umumiyet itibarile beğenmedim. İstanbul takımında başta Zeki olmak üzere Cevat Fikret Niyazi çok muvaffak oldular.

M. K.

Ankaradaki maçlar

ANKARA, 6 (Telefonla) — Yapılan Olimpiyat maçlarına devam edildi. Çankaya ikinci takımı Altınordu ikinci takımını 4 - 1 Muhafiz birinci takımı Altınordu birinci takımını 3 - 0 mağlûp etti.

50 sene Beden terbiyesi

[Başı birinci sahifede]

latasaraya girdiğini, mühendishanei berrii hümanyundan mezun olduğunu, askerlikten sonra İsveçe gittiğini, Avrupaya 30 seyahat yaptığını, muharrir olduğunu, şimdiye kadar 32 eser yazdığını, hatip olduğunu, şimdiye kadar 2000 konferans verdiğini söylemiştir. Saffet Beyi Selim Sırrı Beyin en eski talebesinden beden terbiyesi muallimi Feridun Bey takip etmiş, o da üstadının hayatından ve ihtisaslarından bahsetmiştir. Feridun Bey sözlerini bitirdikten sonra talebesinden Şevket B. Selim Sırrı Beyin elini öpmüş ve bir buket vermiştir. Selim Sırrı Bey de Şevket Beyi alnından öpmek suretile mukabele etmiş, sonra hazıruna hitaben büyük heyecanların sükûtla ifade edilebileceğini, çok mütehassis olduğunu söylemiş, müsamerede lûtfen hazır bulunan Bulgar muallim ve profesörlerine teşekkür etmiştir. Buna Bulgarlardan bir zat mukabele etmiş, Türk talebe ile hocaları arasındaki bu çok samimi ve kalbî levhayı görmekten pek fazla mütehassis olduklarını, Beden terbiyesindeki Türk usulünün çok beğendiklerini, memleketlerine dönünce bu usulün taammümüne çalışacaklarını beyan etmişlerdir. Müteakıben talebe tarafından muhtelif parçalar çalınmış ve tahta üzerinde kariktürler yapılmıştır. "Babir şahın seccadesi" isimli bir komedi de temsil olunmuştur. Gene talebe tarafından muvaffak bir zeybek raksı oynandıktan sonra Beden terbiyesi salonuna geçilmiş, bizzat Selim Sırrı Beyin nezaretî altında harekâtı bedeniye yapılarak müsamereye nihayet verilmiştir. Selim Sırrı Bey hayatının en heyecanlı günün yaşadığını, talebesi arasında en mes'ut saatlerini geçirdiğini ve çok müte hassis olduğunu söylemistir.

Memlekette

Maraşta bir köprünün küşadı yapıldı

MARAŞ, 29 — Bugün Kılıç Ali Beyle yeni meb'us Nuri, dahiliye müsteşarı Hilmi Maraş meb'usları Mitat, Abdülkadir ve Hacı Mehmet Beyler buraya geldiler.

Halk tezahürle misafirlerini karşıladı. İstasyondan otomobillerle Maraşa hareket edildikten sonra bir buçuk kilometre mesafede otomobiller durdu. Burada yeni yapılan bir köprünün resmi küşadı yapıldı. Kordelâyı müsteşar Hilmi Bey kesti.

Yirmi bin lira sarfile yapılan bu beton köprü büyük bir ihtiyaca tekabül etmktedir.

Merasimi müteakıp otomobiller Maraşa doğru yol aldılar. Bütün yol boyunca Maraşın kahraman köylüleri süvari halinde istikbale çıkmışlardı. Maraşa girilirken gene yüzlerce atlı Maraşlı, önlerinde bir alay sancak olduğu halde otomobillere kılavuzluk diyordu. Misafirleri Halk fırkası misafir etti. Heyet burada bir kaç gün kaldıktan sonra Ayintaba geçecektir.

Şark vilâyetlerinde buğday zeriyatı

Alınan haberlere göre Diyarıbekir, Mardin, Elâziz mıntakalarında kâfi derecede yağmur yağdığından bu sene buğday mahsulü iyi olacaktır. Yalnız Halepte açılan iki ispirto fabrikası cenup vilâyetlerinden küllîyetli akdarı çekmeye başladığından bu vilâyetlerde akdarı zeriyatı fazlalaşmıştır.

Bir artist kadının maceraları

Akhisarda bulunan ve evli bir kadın olan artist Suzan H. birden bire ortadan kaybolmuştur. Hafız Ahmet Beyle evvelce Akhisara giden ve tayyare sinemasında konser veren Suzan H. İstanbula avdet etmiş, bir müddet sonra tekrar zevci Recai Beyle Akhisara gelmiştir. Hanendelik ve artistlik yapan bu hanım, Akhisarda bir köfteci dükkânı açmıştı. Sonra dükkânı kapatarak zevcile Turan gazinosunda bulunmakta idi. İki gün evvel Suzan Hanım mücevherlerini ve zevcini terke derek ortadan kaybolmuştur.

Fakat taharriyat neticesinde Suzan H. köylü kadın kıyafetin de bulunmuştur.

Çeşmede bir otel yandı

ÇEŞME, 5 — Ilıcalarda inşa edilen büyük merkez oteli dün akşam yanmıştır. Otel 30000 liraya sigortalıdır. Yangının bir gaz lâmbasının devrilmesinden çıktığı söylenilmektedir.

Aydınlı Cemal Bey vefat etti

AYDIN, 6.— Bura eşrafından ve eski ailelerinden Aydınlı Cemal Bey vefat etmiştir. Cemal Bey vaktile Çakırcalı tarafından dağa kaldırılmış ve yünan igalinde çok zarar görmüştür, vefatı havalide umumî teesür uyandırmıştır.

Misafir kızlara sarkıntılık edenler

Şehrimize gelen Romanyalı Darülfünunlularından iki genç kıza sarkıntılık eden Sava ve Petro yakalanmışlardır. Haklarında tahkikata başlanmıştır.

Çok hazin bir vefat

Sabık Türkiye amele taali cemiyeti reisi Mehmet Sabri Beyin biraderi Hâkimiyeti Millye Şehir Yatı mektebi sabık hesap memuru Karaferiyeli İsmail Hakkı Bey henüz kırkaltı yaşında iken vefat etti. Cenazesi bugün Ortaköyde saat ikide evinden kalkacaktır.

Eşyayi nefise satışı

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde (Klâriç) otelinin fevkalâde nefis eşyasının müzayede suretile dünkü cuma günü furuhtune başlanılmıştır. Bugün ve yarınki pazar günü ve pazartesi elden fürühtüne devam olunacaktır. Taliplerin sabah ondan akşam saat yediye kadar müracaatları.

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL (1200 m.) — 18 gramofon, 19,5 Darüttalim heyeti, 20,5 gramofon, 21 Darüttalim heyeti, 22 orkestra.

BÜKREŞ (394 m.) 20,10 konser, 21,40 gramofon, 22 orkestra, Vilhelm tel operasının uvertürü.

BELGRAT (429 m.) — 21 Rigoletta operasından parçalar, 23,30 dans havaları.

ROMA (441 m.) — 21,45 operadan nakil.

PRAĞ (488 m.) — 21,25 gramofon plâkları 22 şen musiki.

VİYANA (517 m.) — 20,35 piyano konseri, 21,15 İndizien piyesi, 23,35 dans havaları.

PEŞTE (550 m.) — 20,30 (Handeler diyarı) ismindeki operet.

VARŞOVA (1411 m.) — 21,15 Şen musiki, 23,10 Şopenden muhtelif parçalar.

BERLİN (1635 m.) — 21 Şen gece, 22 cazbant.

SATILIK ve KİRALIK HANE

Beşiktaşta Kılıç Alide Alem Kadın sokağında 12 No. hane (6 oda mutbah, bahçe, kuyu ve tulumbası, terkos ve elektriği havı) satılık ve kiralıktır. Görmek isteyenler yanındaki haneden veya bekçiden anahtarı alabilirler. Görüşmek için de Milliyet matbaasına Nihat ve Nuri Beylere müracaat edebilirler.

Devredilecek ihtira beratı

"Güneş perdelerinde ve bunlara dair islâhat" hakkında sinai Müdiriyeti umumiyesinden istihsal edilmiş olan 19 Haziran 1928 tarih ve 708 numaralı ihtira beratı bu kere feragh ve yahut icara verileceğinden mezkûr ihtirayı satın almak ve yahut isticar etmek arzusunda bulunan zevatın İstanbul Bahçekapı Taş H. No. 43-48 de mükim vekili H.W. İstok efendiye müracaatları.

SEYRİSEFAİN

BOŞ FIÇI SATIŞI

Ambarda müterakim boş yağ fıçılarına verilen fiat haddi lâyıkında görülmemiştir. Fazlasile almak istiyenlerin 9 mayıs 932 günü saat 16 da depozitolarile Levazım Mübayaa komisyonuna müracaatları.

Ittihadı Millî

TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz.

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.

Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel: Bevoğlu : 4887

Mühim İlân

TÜRK ANONİM ELEKTRİK ŞİRKETİ

Şu son zamanlarda, bir takım dolandırıcılar, başka müşterilerden aldıkları makbuzlar mukabilinde, tercihan Hanım müşterilerimize müracaat ederek para istediklerini ahalinin dikkatine arz ederiz.

Makbuzlar, müşterilerimizin vazıh surette adreslerini ihtiva ettiğini ve memurlarımızın, her talepte ibraza mecbur oldukları, cari sene için muteber hüviyet varakalarını hâmil bulunduklarını hatırlatırız.

Şirket, mevzuu bahis dolandırıcıların ef'alinden hiç bir mes'uliyet kabul edemeyeceğinden, kendilerine ibraz edilen makbuzlara fevkalâde dikkat etmelerini ve memurlardan hüviyet varakalarının iraesi talebinde bulunmalarını müşterilerden rica ederiz. Müşteriler, Şirket namına tahsilâttan bulunmağa salâhiyeti olmayan kimseler karşısında bulundukları zaman Polise müracaat etmelidirler

Yer yüzündeki radium'un mikdarı hesaplara nazaran beş yüz gram!

Yalnız 14 gramı Amerika'da hususî doktorlardadır

Radiumun keşfini intaç eden tetkikat Alman fizisyeni Roentgen tarafından 1896 da X şuaatı nın keşfinden sonra başlamıştır.

Bu keşiften bir müddet sonra Fransız âlimlerinden Henri Becqurel X şuaatı neşreden bir kroks tübünü tetkik ederken, bu tüp ci-

Madame Curie

darının fosforlaştığına dikkat etmiştir. Bunun üzerine fosforlaşan maddelerin X şuaatı neşredip etmediklerini düşünmüştür.

En ziyade fosforesan maddeler arasında üranyumu ele almış ve üranyumun zayıf şuaat neşret tiğini görmüştür. Meselâ karanlık ta siyah kâğıda sarılmış bir fotoğ raf pilâğının bir müddet sonra üranyum şuaatından müteessir olduğunu görmüştür.

Bu sırada Marie Sklodowska isminde genç bir Leh kızı tahsilini ikmal için Paris Darülfunununa gelmiş bulunuyordu. Bu kız bilâhara maruf Fransız fizisyenlerinden Curie ile evlendi ve kocasının lâburatuvarlarında tetkikatına de vam etti.

Madam Curie bir müddet son ra Thorium isminde başka bir maddenin radyoaktif olduğunu gördü. Daha sonra üranyumun istihsal ettiği maden külçesinde üranyumdan daha radyoaktif maddeler olduğunu gördü. Bunun üzerine kocası da başka işlerini bıraktı ve beraberce çalışmağa başladılar ve 1898 de üranyom dan 400 defa daha radyoaktif yeni bir madde buldular. Bu mad deye Madam Curie'nin memleketine izafeten Polonium ismini ver diler. Bir kaç ay sonra Polonium dan beş bin defa daha radyoaktif bir madde buldular. Radyum keşfedildi.

Ancak radyumun tecridi bir kaç sene sonra müyesser oldu.

Radium'un ışıkları

Radyumde üç türlü ışık var. Birincisi Alfa şuaatıdır ki; radyumun hemen bütün harurî enerjisini teşkil eder.

Bir gram radyum bilâinkıta üç yüz kilo kömürün ihtirakın dan hâsıl olan enerjiye muadil bir enerji tevlit eder. Bu Alfa şuaatı müsbet elektrik humuleli Helyum zerretüzzeratıdır ki süratı saniyede 20,000 kilometredir. Ondan sonra Beta şuaatı gelir. Menfi elektriği hamil olan bu şu aat küçük elektronlardan mürekkeptir ve bu elektronlar saniyede 280.000 kilometre sür'atle muhitini bombardıman ederler.

Daha sonra Gama şuaatı gelir ki, bu X şuaatına muadildir, fakat daha nafizdir.

Radium'un hayatı

Radyum binnazariye hiç bozulmaz. Bir radyum parçası iki bin sene sonra yarı yarıya azalır. Dört bin sene sonra büsbütün kal mamas ılâzım değil mi? Hayır! Radyum bu kadar azîm bir müddetten sonra yarı yarıya azalınca, tekrar ikiye ayrılır. Fakat hiç bir zaman tükenmez.

Radyüm nasıl azalıyor? Bazı âlimler şu faraziyeyi yürütüyorlar: Radyumde her atom — yani her biri bir miligramın yüz milyonda biri kadar vezne gelen zerre — bir nevi mini mini cümlei şemsiye gibidir. Bir "Güneş" in, yani bütün atom maddesinin toplandığı merkezî bir nüve etrafında azîm mikdarda mini mini "seyyare" ler —elektronlar— dolaşır ve bu suretle «inşia» ı vücüde getirirler.

2000 sene sonra bu merkezî nüve infilâk ederek ikiye ayrılır. İkiye ayrılan parçalar da bir hayli zamanlar sonra yine ikiye ayrılırlar ve bu suretle diğer mer kezî nüveler hâsıl ederler. Fakat bu parçalanışlar için milyonlarca, milyonlarca senelerin geçmesi lâzımdır. Zannedildiğine göre, bütün bu hâdiselerin en sonunda radyum bildiğimiz âdi kurşun ola rak kalır.

Ne işe yarar?

Radyumun en mühim hassası berhayat ensiceyi tahrip etmektir. Bunun ilk defa farkına varan Henri Becqurel olmuştur. Bir gün — 1901 senesi nisanında — bir radyüm parçasını kapalı bir cam tüp'e koymuş siyah kâğıtlarla sar mış, bir mukavva kutuya sokarak yelek cebine yerleştirmiş, ve sokağa çıkmış.. Radyum tübü ce binde altı saat kadar ya kalmış, ya kalmamış..

On gün sonra Becqurel vücudünde, tam radyum tübünün bulunduğu hizada kırmızı bir leke görmüş ve bu leke az sonra yara haline girmiş.. Bir iki aylık tedaviden sonra geçmiş..

Radyumun berhayat, ensiceyi b usuretle tahrip ettiği anlaşılınca, muzır ve hastalıklı ensiceyi tahrip için istimali düşünülmüş ve bu suretle radyum cerrahi ilminde büyük bir yer tutmuştur. Bilhassa kanserin tedavisinde..

Kanser nasıl tedavî edilir?

Kanser deride, dilde, yahut mi de, bağırsak gibi her hangi bir uzvumuzda hâsıl olan bir nevi dumur'dur. Bu dumur'un hususiyeti ,kendisini teşkil eden hüceyrelerin gün geçtikçe çoğalması, bilâinkıta genişlemesi ve vücudün her hangi bir noktasından başlayarak istilâî bir hal alması ve en nihayet hastayı öldürmesidir.

Geçen asra kadar kanserle an cak ameliyat yapmak suretile mü cadele ediliyordu. Şimdi X şuaatı ve radyum istimal ediliyor. Bilhassa daha müessirdir. Tasavvur ediniz ki radyümün Gama şuaarı on santimetre sihaninde bir kurşun bile durduramıyor.

Radyum tozları muayyen mik darda gayet ince iğneler dahiline konuluyor ve bu iğneler kanser dumuruna uğramış uzva batırılıyor. Bütün bu iğnelerden çıkan gayrimer'i şuaat kanserli nesiçleri tahrip ediyor.

Radyümun bundan başka tedavide kullanıldığı yerler çoktur. Radyümun tetkiki ve tedavideki tatbikatının tevessüü için bir çok memleketlerde radyum enstitüleri açılmıştır. 1914 te Pariste açılan radyum enstitüsünü bizzat Madam Curie idare etmektedir.

Gramı 70,000 dolar

Radyum kat'iyyen saf halde satıl maz. Sulfat dö Radyüm veya bro mür dö radyum halinde satılır. Bu vaziyette mutfak tuzuna ben zer. Ekseriya bir milimetre ka lınlığında ince plâtin tüplerde muhafaza edilir. Bu tüpler de ay rı bir milimetre kalınlığında altın mahfazalara konur. Heyeti u mumiyesi de bir santimetre kalınlığında kurşun bir kutuya vaze diler. Bir miligramın binde biri kadar olan radyümu "doze" ede cek gayet hassas elektrometreler yapılmıştır.

Radyümun bugün bir gramı 70,000 dolara satılmaktadır. Umumiyetle satış miligram üzerindendir. Dünya istihsalâtı senede yetmiş, seksen gram kadardır. Hali hazırda bütün küre üzerin-

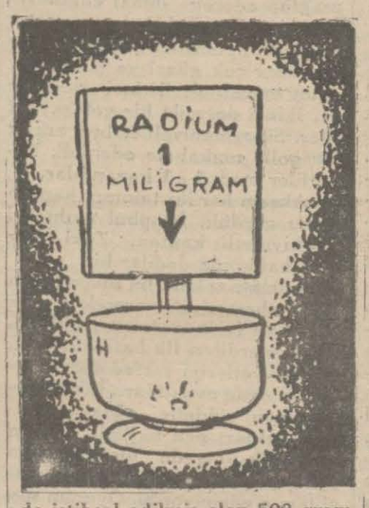

de istihsal edilmiş olan 500 gram kadar radyum bulunduğu tahmin edilmektedir.

Bu mikdarın en büyük kısmı Amerikalıların elindedir. Pariste ki radyum enstitüsünün elinde bu kıymetli maddeden ancak 14 gram vardır. Amerikada hususi surette icrayı tababet eden doktorlarda on bir gram kadar radyüm bulunduğu anlaşılmıştır. Şu küçük rakamlar, beşeriyetin hayatında ve sıhhatinde ne büyük rol oynuyor ve ileride daha ne azim roller oynayacak!.

Canada'da bulunan radium

OTTAWA, 5 (A.A.) — Sabık başvekil M. Meighen, Canada'a bulunan radium miktarı hakkında âyan meclisinde yapılan müzakerede söz alarak Canada'da elde bulunan radium miktarının takdir edilmiyecek bir kıymette olduğunu, bundan dolayı hükûmetin meydana çıkarılan yeni radium miktarlarının mürakabesini elde etmesi lâzım geldiğini söylemiştir.

M. Meighen, alâkadar ecnebi müesseseleri bu yakınlarda Alberta'nın şimalinde Grand-Ours mıntakasında keşfedilen radium ma vaz'ıyet etmekte serbest bırakılmıyacağını sözlerine ilâve etmiştir.

ZEYTİNDAĞI

Falih Rıfkı Beyin en çok beğenilen eseri

ZEYTİNDAĞI gazetemizde intişar eden tefrikalara yapılan birçok ilâvelerle bir misli daha büyümüş ve ayrıca kitaba merhum **Cemal Paşa**'nın papyekuşe üzerine basılmış bir fotoğrafı ile memleketi terkederken **Falih Rıfkı Bey**'e yazdığı bir mektubun kopyesi ilâve edilmiştir.

Zeytindağı Muallim Ahmet Halit kitaphanesinde satılmaktadır.

Fiatı 125 kuruştur.

Nafia vekâletinden

150 ton yerli çimento pazarlıkla mübaya edilecektir. Pazarlık 15/5/932 tarihine müsadif pazar günü saat 15 te Ankara'da Nafia Vekâleti binasında yapılacaktır.

Pazarlığa iştirak edeceklerin 285 liralık muvakkat teminatları ve Ticaret Odası vesikaları ile birlikte ayni gün ve saatte komisyona müracaat etmeleri lâzımdır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere Ankara'da Nafia Vekâleti malzeme dairesine, İstanbulda Haydarpaşa'da tesellüm ve muayene memurluğuna müracaat edebilirler. (1765)

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Samsunda bulunan bir deniz motörü, 6 duba, 1 salapurya, 1 çapar, 1 sandal ve sairenin alenî müzayedesi 14 Mayıs 1932 Cumartesi günü saat 14 te Samsunda mağaza müdürlüğümüzde yapılacaktır. Tafsilât Ankarada Malzeme dairesinde, İstanbulda Haydarpaşa mağazasında meccanen verilen şartnamelerde yazılıdır. (1675)

AİLE REİSLERİ

Her ay halinize göre, vasati olarak 50 ilâ 150 lira sarfediyorsunuz. Bu masraflarınız bakkal, kasap, kunduracı, terzi, tuhafiyeci, doktor, eczacı, lokanta vesaireye taksim edilmektedir.

Alacağınız mallara ve ziyaret edeceğiniz mağazalara göre değişen ve

% 5 ilâ 20 iskonto temin eden

HİZMET

şirketinden tedarik edeceğiniz bir kart sayesinde masraflarınızdan tahminen % 10 nispetinde tenzil edebilirsiniz.

Bir senelik olan bu kartın fiatı 3 liradır.

Takriben bin mağaza ismini zikreden kataloğumuzu isteyiniz.

HİZMET

GALATA, Voyvoda Han No 3.

İstanbul Evkaf Müdürlüğünden:

Beykozda Hünkâr iskelesinde dibağhane ittisalinde vâki çayır otu ile kır kahveciliği üç sene müddetle icara verileceğinden müzayedeye vazedilmiş ve 26-5-932 salı günü ihalsi icra olunacağından talip olanların İstanbul Evkaf Müdiriytinde Orman ve arazi kalemine müracaatları ilân olunur. (1651)

İstanbul Evkaf Müdürlüğünden:

Çavuşbaşı vakıf çiftliği dahilinde dört parçada kırk dönüm çayırın senei haliye kiyahı müzayedeye vazedilerek 18-5-932 tarihine müsadif çarşamba günü ihalesi icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda İstanbul Evkaf Müdiriyetinde Orman ve Arazi kalemine müracaat eylemeleri (1649)

Bakıköy Malmüdirliğinden:

Icar müzayedesi

Nev'i	Karyesi		No.	İcar müddeti
Otel maabahçe	Kalitarya	Florya	90	3/7/932 den mart 934 sonuna kadar 21 ay
Gazino	"	"	3	" " "
Hane maabahçe	"	"	4	" " "
Hane	"	"	15	" " "
Hane	"	"	19	Tarihi tesliminden Mart 1934 sonuna kadar
Hane	"	"	17	" " "
Dükkân	"	"	1	" " "
Hane	"	"	116	" " "
Hane	"	"	117	" " "
Hane maabahçe	"	"		" " "
Hane maabahçe	"	"		" " "
Bağ yeri	"	Bağlar		Eylûl 932 iptidasından itibaren üç sene müddetle

Florya çiftliği hududu dahilinde numara ve evsafı yukarıda yazılı emlâk ve arazi hizalarında gösterilen müddetlerle icara verileceğinden talip olanların ihale günü olan 25 Mayıs 932 tarihine tesadüf eden Çarşamba günü saat 13 te ve fazla izahat almak isteyenlerin de her gün Bakırköy Malmüdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur. (1706)

Tahlisiye umum müdürlüğünden:

Kumaşı dairede mahfuz ve memhur nümunesine tevfikan irae edilecek fabrikadan alınmak üzere İdare müstahdemini için 220 ilâ 240 takım yazlık elbise imali alenî surette münakasaya konulmuştur. 12 Mayıs 932 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 de ihalesi icra kılınacağından taliplerin bu baptaki şartnameyi görmek üzere Galatada Rıhtım caddesindeki İdarei merkeziyeye müracaatları ilân olunur. (1584)

Darülâceze müdürlüğünden

Bedeli keşfi 2884 lira 40 kuruş olan Darülâceze irdahane tecrithanesinin keşifname ve krokisi veçhile ve kapalı zarf usulile münakasası 19 Mayıs 1932 perşembe günü saat 14 te icra edilecektir. Talip olanların yüzde yedi buçuk teminat akçesile Darülâcezeye müracaatları. (1627)

Askerî fabrikalar ilânları

Kilo	
225	Taze bakla
1115	Sakız kabağı
425	Çalı fasulyesi
1285	Patates
890	Kuru sovan
90	Taze sovan
1350	Taze ayşekadın fasulyesi
2110	Patlıcan
775	Dolmalık biber
995	Taze bamya
1520	Kırmızı domates
1120	Taze barbunya fasulyesi
360	İspanak
90	Dere otu
80	Maydanos
15	

Askerî San'atlar Mektebi için Haziran 932 iptidasından itibaren Teşrinisani 932 gayesi ne kadar altı aylık yukarda yazılı on beş kalem yeşil sebzenin bilmünakasa itasma talip olanlar şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için de 23 Mayıs 932 pazartesi günü zevalden sonra Tophanede Satın Alma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (1659)

* * *

EKMEK

Askerî san'atlar mektebi için haziran 932 iptidasından itibaren teşrinisani 932 gayesine kadar (19440) kilo ekmek almacağından şartnameyi görmek için her gün ve münakasaya girmek üzere 21 mayıs 932 cumartesi günü zevalden sonra Tophanede satın alma komisyonuna müracaatları. (1661)

* * *

ET İLÂNI

Askerî san'atlar mektbi için haziran 932 iptidasından mayıs 933 gayesine kadar bir senelik (8780) kilo et münakasaya konulmuştur. Şartnameyi görmek için her gün ve münakasaya iştirak etmek üzere 18 mayıs çarşamba günü zevalden sonra Tophanede satın alma komisyonuna müracaat eylemeleri. (1660)

Merhum Muallim Mubahat Beyin tercüme ettiği ve matbaamızda tabedilen

Amelî Hayat âlimi

(Herbert N. GASSON)un

İDEAL BÜRO

ve

Yeni Müşteri Bulmak San'atı

Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir.

Bütün iş adamlarına tavsiye ederiz

Tevzi Mahalli: Milliyet Matbaası

Taşraya gönderilen kitaplar için posta ücreti alınmaz

Büyük Tayyare Piyangosu

4. cü keşide 11 mayıs 1932 dedir.

Büyük ikramiye 40000 liradır

Ayrıca: 15.000, 10.000 liralık büyük ikramiyeler ve 20.000 liralık bir mükâfat vardır.

Milliyet Matbaası

Her Nevi

Mecmua | Duvar Afişleri

Mektep Kitapları | Mektupluk Kâğıt - Zarf - Kartvizit -

ROMAN | Fatura - El ilânları

Fennî Kitaplar

TABEDİLİR

Defteri kebir, Yevmiye ve Kasa defterleri mevcuttur.

Her Müesseseye Elverişlidir.

Kitap ve mecmuaya ait klişeleri Klişehanesinde yapar

Adres: ANKARA Caddesi

Milliyet Kitap Kısmı

Telefon, 24310 - 24319 - 24318

Dr. IHSAN SAMİ

Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189.

Göz Hekimi

Profesör Paristen mezun Dr. Esat Pş. Dr. Şükrü

Babıali Vilâyet karşısında No. 15

MAMA

Dr. Hakkı Şinasi

Yavrunuzun en sıhhî gıdasıdır.

Dr. A. KUTIEL

Cilt ve zührevî hastalıklar tedavihanesi. Karaköy Börekçi fırını sırasında 34.

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususi dairesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398.

MİLLİYET MATBAASI